

ARTES

NEPREMIČNINE d.o.o.

Obala 13, PORTOROŽ
05/674-82-02

PROMET Z NEPREMIČNINAMI
www.artes-nepremicnine.si

IZ VSEBINE

- **Konflikt interesov v občini Piran**
- **Vremenska napoved za soline: pretežno jasno**
- **Portoroške slike zanemarjenosti**
- **O kakiju, božjem sadežu**
- **KUL-(T)-URA**

PORT d.o.o. Portorož

Računovodske - finančne storitve

Tel. 05/6779-480

Fax 05/6770-937

e-mail: port.kenda@siol.net

Za dober poslovni uspeh so potrebne urejene poslovne knjige in sprotno strokovno svetovanje.

Za podjetja in samostojne podjetnike nudimo:

- Vodenje glavne knjige
- Vodenje evidence osnovnih sredstev
- Obračun plač
- Obračun DDV
- Izdelavo obrazcev za statistiko ter poročila za Banko Slovenije
- Obračun obresti, pošiljanje izpiskov odprtih postavk
- Izdelavo medletne bilance
- Izdelavo zaključni računov in davčno napoved
- Davčno in poslovno svetovanje

Za vse to poskrbimo pri nas za Vas.

Lucijska jesenska idila...

KONFLIKT INTERESOV V OBČINI PIRAN

Ko je pred nekaj meseci piranski občinski svet na mesto prejšnjega direktorja Športnega centra Piran, gospoda Zdenka Vozliča, za vršilca dolžnosti imenoval kar občinskega svetnika, gospoda Matjaža Ukmarja, pred tem zaposlenega na delovnem mestu pomočnika direktorja portoroškega Avditorija, se je marsikdo vprašal, kakšni so sploh kriteriji in razlogi za tako imenovanje. Ni jasno, ali je bil razlog imenovanja svetnika Ukmarja njegov talent za športne aktivnosti, denimo rekreativno rolanje, ali pa preprosto dejstvo, da pripada ožjemu krogu v piranski občini (so)vladajoče stranke - LDS.

Praksa dvojnih funkcionarjev

Ko so se občinski svetniki odločali za **Ukmarjevo** imenovanje, se jim najbrž ni zastavila sicer v nebo vpijoča dilema, ali občinski svetnik sploh lahko nastopi v dvojni funkciji: prvič, kot član občinskega sveta - ta je ustanovitelj *Športnega centra Piran* (v nadaljevanju: ŠCP), hkrati pa imenuje tudi njegovega direktorja - in drugič, kot direktor ŠCP. Če nekoliko poenostavimo, torej Ukmar,

Ekvilibrista.

kot član piranskega občinskega sveta, sam sebe imenuje in je samemu sebi tudi odgovoren. Kdo si ne bi želel takšne službe?! Seveda so v občinskem svetu še drugi svetniki, celo opozicijski, ki bi mu lahko gledali pod prste. Res je, toda kot član sveta občine Piran soodloča o sredstvih, ki se namenijo ustanovi, katere direktor je, sprejema finančno in poročilo o delu »njegovega« centra, skratka lahko nastopa z enake pozicije (ali celo še

boljše, zagotovo pa drugačne, saj je na ŠCP eksistencialno vezan, zato ne more odločati nevtralnno) kot drugi svetniki. Ker torej občinski svet nadzira ŠCP, sprejema temeljne usmeritve njegovega delovanja, svetnik Ukmar dejansko nadzira samega sebe. To pa je seveda družbeno neprimerno. Če bi bil to v naši občini osamljen primer, bi seveda lahko takšno anomalijo ali nevarnost celo spregledali, ker pa, kot se zdi, postaja tovrstno kadriranje malodane vsakdanja praksa piranskega občinskega sveta, je zadeva že zaskrbljujoča.

Tako najdemo v piranskem občinskem svetu še dva - v podjetju, katerega ustanovitelj je občina Piran - vodilna funkcionarja. Oba sta na plačilnem spisku *Javnega podjetja Okolje Piran* in sicer neke vrste dvočlanska uprava: kot direktor nastopa **Darilo Barrile** (član LDS in kot rečeno, član sveta občine Piran) ter **Sebastjan Jeretič** kot član uprave *Okolja* (seveda član ZLSD ter občinski svetnik). Še lani je bila v enakem položaju - kot direktorica javnega zavoda *Avditorij Portorož* - **Jana Tolja** (članica LDS), do nedavnega pa tudi **Patrick Vlačič** (ZLSD), ki se je nenadoma začel pojavljati kot direktor *Aerodroma Portorož*.

Privilegirani in deprivilegirani občinski svetniki

Občinski svetniki, sočasni direktorji javnih podjetij ali zavodov v občinski lasti, na takšen način kopičijo gospodarsko in politično moč. S tem so v odnosu do ostalih svetnikov v privilegiranem položaju, oziroma so v

odnosu do njih drugi člani sveta v neenakopravnem in neenakem položaju, ker imajo ti gospe in gospodje nesorazmerno večjo količino politične moči. Kot direktorji lahko vplivajo - ali v okviru poslovnih odločitev ali v okviru direktorske diskrecijske pravice - na vrsto odločitev (denimo o zaposlovanju novih ljudi v javnem podjetju ali zavodu; tako naletimo na nemalo primerov zaposlovanja po strankarskih simpatijah ali pripadnosti ali po sorodstvenih vezeh), s katerimi utrujejo svoj položaj in se izognejo učinkovitemu nadzoru občine kot ustanoviteljice. Za razliko od ostalih svetnikov odločajo in razpolagajo z ogromnimi denarnimi sredstvi. Kot direktorji javnih podjetij ali zavodov imajo skorajda neomejeno količino časa za ukvarjanje z občinsko politiko, povrhu - kar je najbrž še najpomembnejše - pa imajo še zagotovljeno socialno varnost za razliko od marsikaterih drugih svetnikov, denimo podjetnikov, ki morajo vsak dan znova skrbeti za svojo podjetniško existenco.

Samonadzor?!

Vse te »dvojne« funkcionarje, kateri naj bi, v izvoljeni funkciji občinskih svetnikov, nadzirali javna podjetja in zavode, bi - kot vodilne v teh istih občinskih podjetjih ali zavodih - občinski svet moral nadzirati. Položaj je popolnoma shizofren, skregan z vsako zdravo pametjo. Ni namreč treba posebne modrosti za ugotovitev, da tisti, ki naj bi nadzirali sami sebe, ukinejo dejanski nadzor, tako ostane samo še formalna, prazna kontrola na papirju. Takšno stanje seveda pomeni, da občinski svet ne more več nepristransko, objektivno opravljati ene od svojih ključnih nalog, to je *funkcije nadzora delovanja javnih podjetij in zavodov, predvsem z vidika smotrne in zakonite porabe javnih sredstev*.

Naj ponazorimo še s primerjavo! Povsem samoumevno je, da direktorji podjetij ne morejo biti člani nadzornih svetov svojih podjetij, enaka samoumevnost velja za sodišča, kjer, denimo, sodnik in tožilec ne moreta biti ena in ista oseba, ali pa da o pritožbi na neko razsodbo ne more odločati isti sodnik, ki je o zadevi razsodil na nižji stopnji... Enako pravilo - ali, če hočete, etični kodeks - bi moralo veljati za občinske svetnike.

□

Nega in ultrazvočna terapija obraza

Nega telesa

Ultrazvok in vakum terapija telesa

Elektro stimulacija obraza in telesa

Depilacija

Manikura

Pedikura

Refleksna masaža

Tui-na masaža

Solarij

Infrardeča savna

Kozmetika Jana Novak s.p.

Lepa cesta 1, 6320 Portorož

tel: (05) 6745 257
(041) 321 487

Občinski svetniki naj bi po definiciji zastopali abstraktne in splošne interese občanov občine Piran, zavzemali naj bi se za učinkovito uresničevanje programa dela, smotrno rabo denarja piranskega občinskega proračuna oziroma piranskih davkoplachevalcev. Tako pa se zdi, da dostikrat zastopajo partikularne interese javnih podjetij in zavodov, v breme občinskega proračuna oziroma denarja davkoplachevalcev. Lep primer je dogajanje na letošnji oktobrski seji občinskega sveta, ko je razprava tekla o spremembi odloka za garažno hišo na *Arzah*: očitno je bilo iskanje izhoda za zgrešeno naložbo, predvsem pa izogibanje, da bi zanjo kdo odgovarjal. Enako je z nekaj sto milijonov vredno – a zgrešeno – naložbo za nadstrešek *Avditorija* v Portorožu, od katere so imeli koristi zgolj gradbeni izvajalci, obiskovalci *Avditorija* pa prav nobene. Neprimerno postavljanje vodilnih na čelo javnih institucij pa, žal, ni »zgolj« etični problem, temveč je bistvo problema v tem, da generira nove in nove nepravilnosti ter škodljivo ravnanje na račun občanov. Potem, ko je postalo jasno, da sedemetažna podzemna garažna hiša z zaračunavanjem ekonomske cene uporabnine ne bo nikoli polna (ljudje imajo, preprosto rečeno, fobijo pred podzemnimi, zaprtimi prostori, Piran pa tudi ni nobeno velemesto, da bi rabilo več kot dvonadstropno parkirno hišo), so se na piranski občini odločili na območju nove garaže, ob cesti postaviti (za prometno varnost nič kaj varne, beri: nevarne) količke in tako piranske občane prisiliti, da začno preizkušati svojo psihofizično odpornost proti klavstrofobiji, globoko pod zemljo (v stilu - bika je treba zagrabit za roge).

Za epilog

Občinskim svetnikom, ki so hkrati direktorji oziroma vodilni v javnih podjetjih ali zavodih, predlagamo, naj - da bi ohranili integriteto in verodostojnost občinskega sveta - nemudoma odstopijo ali s funkcije vodilnih v javnih institucijah ali kot člani občinskega sveta. Hkrati pa naj občinski svetniki sprejmejo ustrezne spremembe občinskega statuta, ki bi v bodoče onemogočal tovrstne anomalije. S tem bi se povečalo zaupanje v poštenost delovanja občinskega sveta, ki bi postalo odgovornejše in bolj transparentno. S tovrstno potezo bi odpravili zdaj, recimo mu, nenadzorovan, »prazen« prostor, ki lahko dejansko postane predverje korupcije in zlorabe položaja, saj je pravzaprav samo vprašanje etike posameznega nosilca funkcije, da ne popusti morebitni skušnjavi.

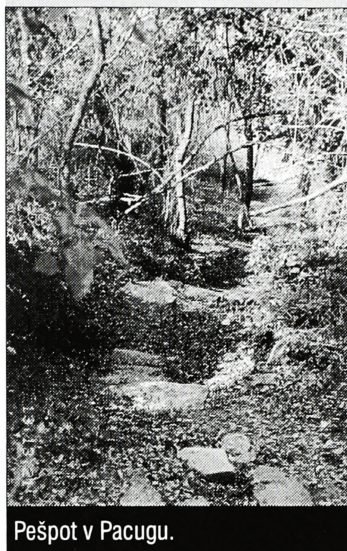
Marko Zorman

Kje so pešpoti v Portorožu?

V okviru komisije za prostor KS Portorož je začel delovati odbor za pešpoti – bližnjice, ki mu predseduje Franc Pirc s Prečne poti. Pešpoti - bližnjice so opredeljene kot javne poti, ki jih praviloma uporabljajo samo pešci in katere skrajšujejo razdalje med poljubno izbranimi točkami.

Na prvem sestanku so se člani seznanili z dokumentacijsko podlago za svoje delovanje ter po svojem vedenju pripravili seznam obstoječih pešpoti – bližnjic, ki pa so jih opredelili približno in poljudno. Seznam je naslednji: 1. *Cerkev Portorož – gostilna Feral*, 2. *Mimo Spinellija*, 3. *Pod podpornim zidom Čendaka na Šentjanah*, 4. *Pri penzionu Maygut (od Koprške na Letoviško pot)*, 5. *Mimo Fajfarja*, 6. *Pri Gojkoviču*, 7. *Pri Virginiji*, 8. *S Senčne poti na Postajališko*, 9. *Pri Janezu Kralju na Bernardinu*, 10. *Nahod pri Metropolu*, 11. *Stopnišči izza Grand hotala Palace*.

Odbor si je zadal nadaljnje naloge, ki so v prvi vrsti zbiranje novih informacij o pešpoteh – bližnjicah s strani uradnih služb in krajanov ter terenski obhodi in evidentiranje vseh pešpoti - bližnjic. Pri delu jim bodo v veliko pomoč krajanje, ki so tudi po tej poti vabljeni, da lokacije manj znanih pešpoti – bližnjic sporočijo na **KS Portorož oziroma Portorožana** (tel. 674-09-47 ali 674-09-48).

Pešpot v Pacugu.

»Zavzemamo se, da bi bil že v naslednjem občinskem proračunu predviden znesek za izdelavo projektne dokumentacije ter vsaj enega posega na terenu. Presodili smo, da v naši krajevni skupnosti v zadnjem desetletju ni bila urejena niti ena pešpot – bližnjica, zaprtih, zasutih in zazidanih pa je bilo ničkoliko.« je povedal predsednik odbora **Franc Pirc**.

(až)

Restavracija

DNEVI SLOVENSKE KUHINJE

KOSILA IN VEČERJE ŽE OD 1.450 SIT

**SPREJEMAMO TUDI NAROČILA ZA VEČJE SKUPINE.
VABLJENI!**

Obala 33,6320 Portorož, Tel: 05 692 21 00

Z LJUBEZNIJO DO KULINARIKE IN Z OBUČUTKOM ZA LJUDI!

Vremenska napoved za soline: pretežno jasno

Sečoveljske soline – najdragocenejše, kar premore košček slovenskega mediterana, v veter ujeta podoba miru in lepote, zatočišče redkih ptic in nenavadnih rastlin, dragocena listina o tem, kako je bilo, kako se je živelo, delalo, ljubilo, upalo... Novi časi niso posebno prizanesljivi do tega edinstvenega, samosvojega dragulja, ki neugodnim razmeram kljubuje z neizčrpno močjo upanja na srečen razplet dogodkov.

Žal, Sečoveljskim solinam (pa tudi drugim solinam v Sredozemlju, kjer še vztrajajo pri starem načinu pridobivanja soli) ne bo noben čudež povrnil nekdanjega sijaja in gospodarskega pomena. Ob tej hladni resnici pa začudeni odkrivamo, kako je bila širša slovenska javnost dolga desetletja slabo poučena o njihovi visoki kulturni vrednosti, o vplivu na razvoj okoliških krajev v preteklosti in še o marsičem, kar postavlja soline v sam vrh naše kulturne in naravne dediščine. Morda bi bilo vse drugače ali pa vsaj lažje, ako bi že prej pisali in vedeli o njih vsaj pol toliko, kolikor se je pisalo v zadnjih letih, ko so nagle gospodarske spremembe začele kar čez noč ogroziti njihov obstoj. To so bili težki trenutki za vse, ki so se začeli z vsemi silami zavzemati za rešitev in zaščito solin, s tesnobo pa so razvoj dogodkov spremljali tudi okoličani in vsi, ki so soline dobro poznali. Trud (ki je tu in tam spominjal bolj na zagrižen boj kot pa na delo) je bil poplačan in ko je podjetje *SOLINE Predelava soli d.o.o.* (v lasti družbe *Mobitel d.d.*), prevzelo odgovornost za pridelavo soli in upravljanje s krajinskim parkom, so si ljudje v solinah nekoliko oddahnili. Da bi dobili kar

– smo namenili prvi fazi postavitve **kanalizacije**, ki je prej sploh ni bilo, in ki jo bomo dokončali v drugi fazi, se pravi najkasneje naslednje leto. Med obnovitvena dela sodi tudi **nova ročna pakirnica**, kjer pripravljamo lastne izdelke kot so kopalna in jedilna sol ter solni cvet, vse v različnih pakiranjih – vrečke, steklo, kartonska embalaža – in vse nadvse primerno za pristrčno darilo. Teh izdelkov ne prodajamo samo v Sloveniji, vse več naročil dobivamo tudi iz tujine. Tržimo jih pod lastno blagovno znamko *Solince*. Obnovili smo nadalje tudi **stavbe za delavnice** ter postavili ali obnovili **15 lesenih solinarskih hišic**; naj ob tem povem, da bo za obnovo solinskih objektov treba pridobiti več sogla-

gradbenega materiala, kot so trdili nekateri nepoučeni (in morda tudi malo zlonamerni). Investitor posega, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, ki je objavilo razpis, je izkoristil ugodno situacijo, ko je občina Piran tako rekoč podarila material, izkopen ob gradnji garažne hiše v Piranu. Dela, pri katerih so sodelovali strokovnjaki različnih področij, pa so bila zaupana gradbenemu podjetju z Obale. No, med obnovitvena dela lahko štejemo tudi **multimedijski prostor**, ki naj bi bil dokončno urejen do aprila 2005 med zidovi nekdanjih delavnic. Namenjen bo predavanjem, srečanjem strokovnjakov, predvajanju filmov o solinah iz naše lastne, bogate kinoteke. Dnevno pa se seveda lotevamo tekočih vzdrževalnih del, kjer so zajete tudi razne drobne obnove."

Nekateri vodstvu javno očitajo pomanjkanje znanja in strokovnosti pri upravljanju s tako občutljivim predmetom, kot so soline in krajinski park nasploh. Slišati je tudi, da premalo sodelujete s krajanji; življenje njihovih družin je bilo dolga desetletja tesno povezano s solinami in čustvene vezi so še zmeraj žive in močne.

najbolj jasno sliko o tem, kaj je novi upravitelj postoril od takrat, smo **g. Alojza Jurjeca, direktorja Solin d.o.o.**, zaprosili za razgovor.

Ohranitev solin je zahtevna naloga in glede na obsežno površino povprečen poznavalec ne opazi takoj sadov vašega dosedanjega truda. Kako ste se lotili del in kako potekajo?

"Pred dvema letoma, ko smo začeli z obnovo, so bile soline dobesedno zapuščene. Uporabna so bila samo tri solna polja, s katerimi so se ukvarjali trije solinarji. Danes je v solinah 41 zaposlenih, od tega 16 solinarjev, ki skrbijo za **25 fondov (solnih polj)** in so vsi domačini. Pri obnovi fondov smo uporabili kar nekaj sto kubikov lesa, vzporedno pa smo postavili tudi nove **zapornice za uravnavanje prelivanja vod**. Poleti zaposlimo tudi tri vodarje, dnevno pa nudimo dodaten zaslužek sedmim študentom za delo v recepciji ali v pakirnici. - Največ sredstev – 70,000.000 SIT

sij. Delo ne bo lahko, saj so se začele rušiti že pred letom 1970. – Na novo smo utrdili **18 kilometrov notranjih nasipov**, zunanje pa le na najbolj kritičnih mestih; zanje moramo namreč pridobiti posebna soglasja Zavoda za ohranitev kulturne in naravne dediščine, saj naj bi bili obnovljeni tako, da bodo kazali prvotno podobo. Ta obnova je hud finančni zalogaj in nam zato država (ministrstvo za okolje) omogoča le dolgoročno obnovo, se pravi nekaj sredstev vsako leto. Drugače ne gre, saj je reka Drnica, kjer poteka velik del nasipa, javno vodno in gospodarsko dobro in torej v pritojnostii države. Naj dodam, da tudi večina drugih del v solinah narekuje predhodno pridobitev določenih soglasij in da strokovnjaki z raznih zavodov zelo dosledno in na mestu samem sledijo izvajanju del oziroma jih nadzorujejo. Znova bi poudaril, da pri obnovi zunanjega nasipa Drnice ni šlo za neodgovorno odlaganje odpadnega

"Ne vem, od kod ljudem te trditve, saj ni nobena skrivnost, da sodelujemo s KS Sečovelje in da tam zelo dobro poznajo naše načrte. Izdajamo glasilo *Solni cvet*, ki ga poznajo vsi prebivalci piranske občine; v njem ne manjka natančnih informacij o novostih v Solinah d.o.o. Problematiko tega območja spremlja tudi Odbor parka, v katerem sta dva člana iz vrst občanov (trenutno gospoda **Sebastjan Jeretič** in **Alberto Manzini**), imenuje pa ju županja. Član tega odbora je tudi **mag. Robert Turk**, o čigar strokovnosti menda res ne gre dvomiti, redno pa sodelujemo (kar nam veleva tudi zakon) z Zavodom za kulturno in naravno dediščino, z Zavodom za varstvo narave, z ministrstvom za okolje, z zvezo orintologov, z Biotehniško fakulteto iz Ljubljane (svetujejo nam glede ohranitve flore in favne), da o celi vrsti strokovnjakov svetovnega slovesa niti ne govorimo. Vodja parka ima večletne

PORTOROŽANOV POGOVOR

mednarodne izkušnje pri koordinaciji aktivnosti za zavarovana območja, vodja pridelave soli pa več kot dve desetletji izkušenj z delom v solinah. Na obisku smo imeli tudi g. **Johna Veverka**, enega svetovno najbolj priznanih strokovnjakov za usmerjanje obiska v parkih, pa tudi Francoza **Charlesa Perrauda**, vodjo najuspešnejše zadruga solinarjev iz Gueranda; z njim smo med pogovorom prišli na zamisel o evropski zvezi pridelovalcev soli na prastar, tako imenovan tradicionalni način. Najbrž malo ljudi ve, da so naše soline zanimive tudi zato, ker smo edini na svetu, ki še polagamo biosediment za razvoj petole – zelenomodre alge, kar je naravna zaščita solnih fondov. Evropska unija preko sredstev LIFE Programa pomaga pri obnovi solnih polj in pri uravnavanju vodnega režima, pri čemer ima ob preverjanju izvedenih del zelo stroge kriterije. Kaj smo še storili za soline? Pripomogli smo k odločitvi, da letališka steza ne bo podaljšana v Krajinski park, zaposlili smo precej mladih, okoliškim družinam smo izročili v najem 11 solnih polj, nadaljnih 11 pa jih bomo najbrž izročili v naslednjem letu, najeli smo domačine, da opravijo za nas občasna dela, kot so košnja zatavljenih nasipov, pre-

vozi in vzdrževalna dela. Predvsem pa se vsi zaposleni v Solinah d.o.o. zelo trudimo ohraniti proizvodnjo soli na tradicionalni način, kar je predpogoj, da se ekosistem ohrani nespremenjen in nepoškodovan, kot tudi stoletno sožitje človeka s samoniklimi biotopi. Prav zato je bilo opravljenega veliko prostovoljnega, neplačanega dela. Zasip ali zamočvirjenje solin, ki bi sledila opuščeni solinarski dejavnosti, bi namreč imela za okolico nepredvidljive, predvsem pa zelo slabe posledice.”

Domačini, ki so delali v solinah ali jih kako drugače globoko doživljali, se hudujejo zaradi zapornice in vstopnine. Kako opravičujete ta ukrep?

“Ne bi rad dolgočasil bralcev s staro lajno, da povsod na svetu obiskovalci pokrajinskih parkov oziroma zaščitenej območij plačujejo vstopnino, celo za večje mestne parke. Ako v preteklosti v solinah ne bi bilo primerov vandalizma (obiskovalci so ‘tacali’ po fondih, se mazali z blatom ter povzročali petoli nepopravljivo škodo, odpirali zapornice, lovili v njih ribe, našli smo celo nasade konoplje in zalotili gručiče narkomanov, pa tudi divjih odlagališč in drugih objestnosti ni manjkalo),

tudi rampa in vstopnina ne bi bili potrebni. Poleg tega vstopnino predpisuje koncesijska pogodba, tako pridobljena denarna sredstva pa so namenjena izključno obnovi parka oziroma sprehajalnih poti. Najbrž bo vsakdo vesel novice, da je – odkar je zapornica nameščena – za približno 90 odstotkov manj vandalizma; podatek ne potrebuje komentarja... Seveda je res, da sprehajalci pogosto povzročajo škodo zaradi nepoučenosti, zato ob plačilu vstopnine vsakdo prejme zgibanko, ki ga na kratko pouči o tem, kam vstopa, česa naj ne počne in ga obenem seznanja z osnovnim poznavanjem solin. Tudi mi nabiramo solinsko blato in slanico le na za to določenih predelih, tudi za to dejavnost imamo koncesijo. O vstopnini pa še to: letna vstopnina stane le 2000 SIT, kar znese pet tolarjev na dan. Poleg tega lahko vsakdo, krajan ali drug prebivalec Slovenije, ki se udeleži ene od čistilnih akcij (pobiranje smeti) po parku, pridobi brezplačno celoletno vstopnico. Vstopnina torej prinaša določeno korist skupni dobrini, kakršna so soline, zato bi vseeno kazalo malce potpeti.”

Sonja Požar

KEMIČNA ČISTILNICA MIRA

ULICA IX.KORPUSA 1, PIRAN
GSM: 041-977-620

URNIK:

PONEDELJEK, SREDA, PETEK (15 - 19)
TOREK, ČETRTEK, SOBOTA (9 - 12)

STRANKE OBVEŠČAMO O POPUSTIH NA STORITVE:

- LIKANJE SRAJC IN BLUZ = 200,00 SIT
- ČIŠČENJE, PRANJE IN LIKANJE SRAJC, BLUZ IN PULOVERJEV = 400,00 SIT
- LIKANJE HLAČ, SUKNJIČA, JAKNE, PLAŠČA, TRENČA, BUNDE, KRILA = 500,00 SIT

* Splošna plovba Portorož je imela v letošnjem prvem poslovnem polletju 1,3 milijarde dobička. V zadnjem letu je v razvoj vložila kar 50 milijonov dolarjev. Kupila je tri ladje (stare 6, 7 in 13 let) ter tako svojo floto povečala na 16 ladij.

Trgovina DANZA PLANET vam ponuja:

KEMIČNO ČIŠČENJE,

PRANJE IN LIKANJE

**PULITURA A SECCO
E STIRATURA**

Cenik:

LIKANJE

1 ura: 1.200 sit

SRAJCE: 350 sit/kos

DDV vključen v ceni

Prevoz in dostava brezplačna!

**Ostale informacije v trgovini DANZA PLANET,
Obala 26 Portorož, tel.: 031 646 014**

SEMERTJA PO PORTOROŽU

PORTOROŠKE SLIKE ZANEMARJENOSTI

Ko je občina Piran letos kot po tekočem traku ponujala nove in nove prostorske rešitve, ki so predvidevale predvsem kopico novih gradenj, nekaj izredno obremenjujočih za prostor, se je marsikdo skorajda nehote spraševal, zakaj se rajši prej ne loti urejanja nekaterih prav sramotno zanemarnjenih portoroških stavb in koticov. Ki prav za prav niso kakšni skriti koticiki, ampak so vsakemu niti ne preveč zvedavemu sprehajalcu na očeh: od bivšega zdravstvenega doma na Senčni poti (za območjem nekdanjega Kaštela), od objektov v tako imenovani dolini Vojkovega doma, do vile Virginije ob sami štiripasovnici, če naj omenimo le najbolj v nebo vpijoče primere.

Območje Vojkovega doma, po denacionalizaciji prostor za nov, velik hotel?

Tako področje *Vojkovega doma* kot nekdanji hotel *Virginija* sodita v ureditveno območje zazidalnega načrta *Vojkov dom-Obala*, sprejetega leta 1992. Amfiatralna dolina *Vojkovega doma* - zajema dve dotra-

natečaj za idejno rešitev novega, velikega hotela (kot najboljša je bila izbrana zamisel ing. **Mršnika** s koprskega Investbiroja, ki je predvidela moderno elipsoidno obliko hotelske zgradbe). Z osamosvojitvijo Slovenije in spremembo družbene ureditve - predvsem s sprejetjem zakona o denacionalizaciji - pa je postalo vprašljivo tudi lastništvo objektov in

zemljišč na območju *Vojkovega doma*. Slovenski izseljenci iz Argentine, družina **Radonič**, je namreč ne dolgo po sprejetju prostorskega akta vložila zahtevek za vrnitev objektov in zemljišč na območju *Vojkovega doma*. Kot pravijo na upravni enoti Piran, je bil denacionalizacijski postopek zelo dolg in zapleten. Na prvi stopnji že zaključen postopek je namreč drugostopenjski organ leta 2003 vrnil v ponovno odločanje, vendar bo - če le ne bo novih zapletov - predvidoma zaključen pred

iztekom tega leta. Argentinski upravičenci do povrnitve nepremičnin na območju *Vojkovega doma* se z *Metropolovo družbo*, nekdanjim upravljalcem teh nepremičnin, baje dogovarjajo za poravnavo (upravičencem naj bi del

Z glavne portoroške prometnice te zanimive, a propadajoče stavbe, skrite med zelenje doline Vojkovega doma, ni videti. Po končanem denacionalizacijskem postopku - ta naj bi bil tik pred zaključkom - bi lahko lastniki začeli z uresničevanjem veljavnega prostorskega akta, sprejetega leta 1992. Zdaj še obljudeno stavbo ter sosednjo, že prazno, bi lahko porušili in začeli s postopki za gradnjo novega luksuznega hotela, kakor predvideva zazidalni načrti. Kam pa bodo odšli sedanji stanovalci?

jani stavbi (v eni sicer še bivajo stanovalci, druga pa je pravcata podrtija) - naj bi se, kot predvideva še danes veljavni prostorski dokument, navezovala na *Metropolov* hotelski okoliš. Propadajoči, nefunkcionalni stavbi v zeleni dolini *Vojkovega doma* sta predvideni za rušenje, na njenem mestu pa naj bi zrasel luksuzni, večnadstropni hotel (na severnem delu doline naj bi segal do vrha stene, kjer poteka *Senčna pot*). Investitor hotela naj bi bilo podjetje *Metropol* (mimogrede, svoje delavce so v *Metropolu* namestili v večjo stavbo doline *Vojkovega doma*, ki pa so jo proti koncu osemdesetih let izpraznili, druga je - kot že rečeno - še naseljena), ki je že leta 1988 razpisalo javni

Stavba Vojkov dom, nazadnje bivališče delavcev *Metropolovih* hotelov, že dolgo prazna sameva, propada in čaka boljših časov, pravzaprav na rušenje. K sreči je obdana z gostim drevjem, tako da mimoidoči zlahka spregledajo to dolgoletno portoroško sramoto.

lastnine vrnil v naravi, deloma pa naj bi jim plačali odškodnino). Potem naj bi bila torej odprta pot za gradnjo novega hotela, kakor predvideva veljavni prostorski akt, na kar se seveda »pozablja«, ko se ponuja venomer nove projekte z novimi in novimi hotelskimi zmogljivostmi. Pa čeprav so si prebivalci Portoroža že ob sprejemanju prostorskega načrta *Vojkov dom - Obala*, pred ducatom let, zastavljali kopico tehtnih dilem, ki so - po našem skromnem mnenju - še danes aktualne. Denimo: ali portoroški prostor realno še pre-

Prepovedano parkiranje razen stanovalcev - stop, pravi improvizirani, zanikrni napis, pritrjen kar na drevesno deblo (drevesa se pač ne morejo glasno pritoževati, če jih boli, mar ne!?).

SEMERTJA PO PORTOROŽU

☞ nese gradnjo novega hotela, koliko kopalcev lahko še sprejmejo portoroške plaže, kaj in koliko še »prenese« morje, kolikšno količino odpadnih snovi bo lahko še »požiral« Portoroški zaliv, do kdaj bo Portorož lahko še »goltal« dodatno avtomobilsko pločevino, izpušne pline, hrup, gnečo v poletnem obdobju (ne glede na to da je projekt za novi hotel Vojkov dom predvidel dve podzemni etaži za parkiranje, pa še parkirišča na prostem), in seveda, ne nazadnje, komu – katerim gostom – naj bi bil namenjen bodoči hotel (glede na sodobne trende pri najbolj osveščenemu delu turistov-popotnikov, kakršnih bi si želeli tudi pri nas, ki si ne želijo bivanja v konfekcijskih, industrijsko naravnanih hotelih ali, ne daj bog, getoiziranih hotelskih kompleksih, temveč v manjših hotelih z veliko možnosti stikov z lokalnim prebivalstvom).

Vila Virginija, še en hotel?

Druga zanemarijena portoroška stavba, dolgoletna v nebo vpijoča sramota, je vila Virginija, v dobrih časih hotel, ki so ga z razsodbo povojnega sodišča »v imenu ljudstva«, z revolucionarnim »smrt fašizmu svobodo narodu« na koncu, dodelili podjetju (kasneje je socializem izumil nov izraz – organizacija združenega dela, okrajšano OZD, ki ga na zahodu noben podjetnik ali pravnik ni razumel) Palace hotel. V zadnjih letih, do prodaje objekta portoroški firmi

Druga, tretja (ali katera po vrsti že) zanikrna portoroška stavba, ki pa je – kot hiši v območju Vojkovega doma – žal ne moremo skriti (enako kot starega Palace hotela), saj stoji ob sami štiri pasovni cesti skozi Portorož. Po veljavnem prostorskem dokumentu je vila Virginija namenjena hotelski dejavnosti, vendar bi jo morali znižati za dve nadstropji.

Aurora, so Hoteli Palace, enako kot porušena bivša hotela Helios in Orion na območju sedanjega parkirišča pri avto-

busni postaji, stavbo uporabljali za nastanitev svojih delavcev. V zazidalnem načrtu Vojkov dom-Obala so tudi Virginijo predvideli za hotelski program, vendar pa bi jo bilo treba nekoliko znižati (za dve nadstropji), s čemer se novi lastniki nikakor ne strinjajo, zato so poskušali – doslej neuspešno – doseči spremembo veljavnega odloka. Pred nekaj leti pa so dali pobudo, da bi na mestu Virginije postavili terasasto grajen stanovanjsko-poslovni objekt (projekt za nov objekt je bil tudi javno predstavljen, v KS Portorož so ga celo javno obravnavali, vendar se je potem občinski svet odločil, naj objekt Virginija ostane namenjen hotelski dejavnosti). Tako, Virginija je še en potencialni hotel, na katerega se »pozablja«, ko se vsiljuje zamisli o novih hotelih.

Livija Sikur Zorman

Še en zanemarijen detalj – tokrat stavbe, v kateri je gostovala nekdanja portoroška ambulanta, preden so postavili nov zdravstveni dom v Luciji. Stavba je sicer last izolskega doma upokojevcev, ki pa se je zaradi spornega lastništva s stanovalci dolga leta pravdal na sodišču.

Skriti portoroški kotički

Vzhodno od nekdanje upravne stavbe podjetja Droga (zdaj je v njej firma Soline d.o.o.), nekoliko dvignjen nad obalno cesto sameva park Rastelli. Upravičeno lahko rečemo, da je pozabljen skoraj od vseh, saj na njegovih potkah nismo še nikoli srečali nobenega sprehajalca, na njegovih klopah nismo še nikogar videli počivati in uživati v senci starih dreves (eno od dreves, ki raste ob zidu tik nad cesto – redkeje vrste hrasta – je menda celo zaščiteno, čeprav žal nismo našli nobene označbe o tem). Pred leti je Občina Piran financirala delno ureditev starega parka z obljubo, da bo s sanacijo nadaljevala, predvsem z oživitvijo zanimivega okrasnega bazenčka, srčaste oblike in otočkem na sredini, skritega na zgornji terasi Rastellija. Nekoč je baje bazenček napajal živ izvir, ki pa je – najbrž ob gradnji bližnjih hiš – usahnil. Čeprav bi bilo treba v parku še marsikaj postoriti, je vreden obiska. Čeprav je le streljaj od portoroškega najožjega središča, je prava oaza miru, kot kakšno skrito zatočišče, »daleč od ponorelega sveta«.

(L.S.Z.)

Hotel Palace mora biti čimprej obnovljen!

Na seji občinskega sveta 21. oktobra, ko je bil zavržen lokacijski načrt za Hotel Palace, je predstavnik Istrabenza napovedal sodelovanje s strokovnjaki portoroške komisije za urejanje prostora in zaščito naravnega okolja na teritoriju in akvatoriju krajevne skupnosti Portorož. Vabila še ni poslal.

Je pa portoroška komisija 18. novembra povabila profesorja arhitekture **Sergeja Pavlina**, naj predstavi svoje mnenje o narisani obnovi *Palaca*. *Istrabenz* je namreč profesorja **Pavlina** prosil, naj pregleda izdelane načrte. Delo mladih arhitektov **Sadar&Vuga**, njegovih bivših študentov, je slabo ocenil. Po njegovem izdelek ni niti idejni projekt niti ni podprt s študijami, zarisani prizidek pa je odločno prevelik in preveč sodoben. Trdi sicer, da bi staremu hotelu morali prizidati nekaj površin. Če bi zgradili podzemno garažo, bi jo nadzidali do drugega nadstropja. Profesor Pavlin opravičuje gradbene posege na starem hotelu, ki je bil zgrajen v leta 1910. Takratni hotel, v katerih sobe niso imele svoje kopalnice, so pa imele klavir, je privabil nadvse imenitne goste. Danes so zahteve drugačne in narekujejo posodobitve. Prav te so iz mondenega turističnega središča naredile, kar imamo danes. Pred desetletji so ob hotelu prizidali bazen in nove hotele - na najbližjem se bohoti ime *Grand Hotel Palace* - zgradili so nove terme. Pa vse to še ne zadostuje za obnovo starega hotela! Stari hotel je vedno služil kot izgovor za nove pozidave. Da bo bolj »profitabilen«, je bilo rečeno. To pomeni, da so hotelski podjetniki obravnavali nove pozidave kot podporo staremu hotelu. Današnji investitor pa zahteva, da bi bil

hotel Palace sam zase ekonomsko uspešen. Od tod veliki apetiti. A tudi te bi se dalo zadovoljiti in ob tem upoštevati pomen starega hotela: v ozadju je dovolj prostora za vse dodatne prostore. Tako se je **Rafael Dodič**, predstavnik nekdanje družbe *Imperial Palace Hotelirstvo*, čudil, zakaj novi lastnik ne izkoristi že izdelanih načrtov za prenovo hotela, ki so narejeni v skladu z zazidalnim načrtom, veljavnim še danes. Ali lahko verjamemo, da novi investitor ne pozna starih projektov? Ali gre le za to, da je tako kot vsak novi gospodar prepričan, da je vse, kar je bilo prej, zanič? Ali pa se mu je zdel stari projekt preskromen za njegove ambicije? Odhod **Marina Antoloviča** kot nosilca projekta obnove hotela Palace nakazuje, da z idejno rešitvijo ni bil

zadovoljen niti investitor. Načrt je bil, tako pravijo, preobsežen, predrag in preveč eksotičen. Torej je načrt arhitektov **Sadar&Vuga** doživel dve zavrnitvi: ključni razlog, da so ga zavrnili krajani, je prizidek, investitor pa zaradi previsokih stroškov obnove.

Zanimivo bi bilo zvedeti, kakšne razpisne pogoje je investitor ponudil arhitektom in ali je bil sploh seznanjen z veljavnim zazidalnim načrtom. Portorožani spoznavajo blišč in bedo velikih, ki črpajo svojo moč v debelih listnicah ter so prepričani, da zanje ne veljajo zakoni, da lahko počnejo v kraju vse, kar se jim splača, ne meneč se za usodo kraja in njegovih prebivalcev. Člani komisije so tudi ob tej priložnosti opozarjali na nerešeno prometno ureditev in na pomanjkanje vizije razvoja. Portoroški promet poteka po cesti, ki je vsak dan bolj obremenjena in ker teče skozi središče, vse bolj moteča. Pozidava je nametana ob tej prometni žili in nihče od odgovornih ne vidi, da se mesto lahko širi v hrib, da je zato nujno predvideti vzporedne poti, ob katerih bi se razvijale nove urbanistične celote.

Vsi problemi, ki so se nakopičili ob razgrnjenih načrtih, lahko še čakajo. Obnova hotela Palace ne sme!

Nada Kozina

Problematika Kava bara Planet Pub

Policisti tukajšnje policijske postaje so uredništvu Portorožana poslali krajše poročilo o ponavljajoči se problematiki portoroškega gostinskega obrata »Kava bar Planet pub« oziroma »Heinekena«, kot ga imenuje mladina. Gostinski obrat je skupaj z igralnico priljubljena lokacija oziroma zbirališče mladine v starosti od 13. do 25. leta. Gostinski obrat je množično obiskan v času turistične sezone, v drugih obdobjih pa predvsem ob koncu tedna ter ob različnih prireditvah (koncerti, študentske zabave ob torkih). S povečanim obiskom lokala pa posledično in vzporedno naraščajo tudi kršitve, pravi komandir policijske postaje Piran, Silvan Černac.

Policisti, tako v samem lokalu kot v njegovi neposredni okolici, pogosto naletijo na kršitve Zakona o prekrških zoper javni red in mir (pretepi, nedostojno vedenje), kot tudi na kazniva dejanja (tatvine, poškodovanja tuje stvari, lahke telesne poškodbe, hude telesne poškodbe, nenazadnje pa tudi kazniva dejanja nasilništva). Navedene kršitve so tesno povezane s prekomernim uživanjem alkoholnih pijač, saj so policisti pri obravnavi kršiteljev v večini primerov ugotovili, da so bili pod vplivom alkohola, kar samo po sebi predstavlja kršitev Zakona o omejevanju porabe alkohola. Pri vsem tem pa gostinski

obrat vsakodnevno posluje preko dovoljenega obratovalnega časa, torej po 24. uri. Število kršitev izstopajoče poraste zlasti ob vikendih ter torkih (študentski žuri) in sicer se obratovanje brez ustreznega dovoljenja zavleče vse do tretje, četrte ure zjutraj. Poslovanje gostilniškega lokala in igralnice do poznih nočnih, oziroma boljše – zgodnjih jutranjih, ur - ter glasna glasba tako okoliškimi prebivalcem, kot tudi turistom v hotelih, kali nočni mir in onemogoča počitek. Da je ta dejavnik, povezan s poslovanjem gostišča, za prebivalce Portoroža najbolj moteč, priča število pritožb občanov zaradi prekomernega hrupa iz

lokala. Po zaprtju lokala v zgodnjih jutranjih urah se gostje zadržujejo pred objektom, kjer nadaljujejo s kaljenjem nočnega miru tja do 5. ure, ko zapustijo središče kraja.

Policija je za primere kršitev, po zgoraj navedenih zakonih, pristojna (in dolžna) ukrepati, razen v primeru kršitve Zakona o gostinstvu (recimo zaradi kršitve, povezane z obratovanjem lokala po določenem obratovalnem času, za kar je pristojna tržna inšpekcija). V takšnih primerih policija s poročilom, kakor so zapisali na piranski policijski postaji, obvešča tržno inšpekcijo.

Novi stanovalci na Kosmačevi že letos

Na Kosmačevi ulici v Luciji so letošnje leto zelo hiteli z gradnjo več stanovanjske hiše, ki je zrasla na mestu manjše istrske hiše in obdelovalnega zemljišča. Gradbena dela, začela so se konec januarja, po napovedih pa bi se morala zaključiti do kraja letošnjega julija, so se zavlekla do začetka oktobra, ko je hiša dobila lepo živo oranžno fasado, odtlej pa čaka na vselitev novih stanovalcev.

Naložbo je krila *Občina Piran*, projektant novega stanovanjskega objekta je Lucijčan, arhitekt *Rado Bedene*, dela je izvajalo podjetje *Planinvest Portorož*, koordinacija in tehnični nadzor gradnje pa sta bila v rokah komunalnega podjetja *Okolje Piran*. Po tehničnem pre-

Novogradnja čaka nove stanovalce.

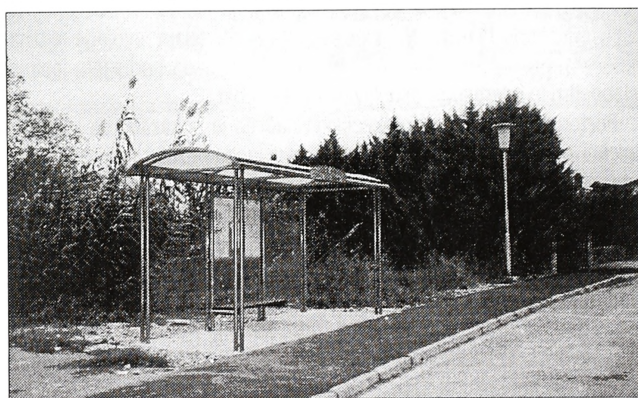
Na sicer ozki Kosmačevi ulici, kjer se s težavo srečata dva avtomobila in na kateri ni sledu o kakšnem pločniku, je torej na mestu istrske hiške zrasla znatno večja stavba, kar pomeni, da se obeta še večji promet, kot tudi večja stiska s parkirišči (parkirišče novozgrajene stanovanjske hiše je že zdaj, ko še ni naseljena, skoraj zmeraj polno). Zato je vsak kvadratni meter za parkiranje primerne javne površine več kot dragocen. In prav zato je bilo pričakovati, da se bo naša občina ob gradnji za ta okoliš kar velikega objekta potrudila in sanirala tudi betonski zid na delu Kosmačeve ulice. Zid je začel popuščati pred kakšnima dvema letoma, ko so na hiši, ki stoji ne daleč nad njim, opravljali nekatera gradbena dela. Stanovalci vrstnih hiš nasproti pokajačega zidu so takrat zaskrbljeni poklicali občinsko komunalno inšpekcijo, ki je dala škarpo podpreti, nevarno območje pa zaščititi ter opremiti z ustrežno prometno signalizacijo. Vse lepo in prav, če... če od tega ne bi bilo že dve leti! Morda bo kdo rekel, češ če se zid medtem še ni podrl, bo stal še naprej. Morda ali pa tudi ne, nenazadnje pa je bilo pod zidom tudi nekaj dragocenega prostora, kjer je bilo, ko je bila sila, mogoče tudi parkirati.

gledu, ki je izvajalcu naložil odpravo manjših pomanjkljivosti, bo stavba v kratkem dobila še uporabno dovoljenje, *Občina Piran* pa je že tudi začela postopek za oddajo petih modernih neprofitnih stanovanj (največja merijo čez 80 kvadratnih metrov), namenjenih občanom, sposobnim plačevanja ekonomske najemnine (mesečna najemnina 55 kvadratnih metrov velikega stanovanja znaša, denimo, 47.000 tolarjev). Stanovanja torej ne bodo – kot smo jim rekli po starem – solidarnostna, zato so morali tisti, ki se potegujejo za njihov najem, z dokumenti dokazati, da bodo s svojimi prejemki najemnini v resnici kos (za najem petinpetdeset kvadratnih metrov stanovanjske površine bi, recimo, enočlansko gospodinjstvo moralo imeti od 143.000 do 318.000 tolarjev mesečnih dohodkov). Na javni razpis za oddajo stanovanj v novi zgradbi na območju vrstnih hiš v Luciji se je doslej prijavilo sedemnajst zainteresiranih občanov. Komisija, imenuje jo županja, bo stanovanja dodelila petim prosilcem, ki bodo zadostili pogojem na republiški ravni sprejetega pravilnika. Prvi stanovalci naj bi se v novo hišo vselili že pred koncem tega leta.

Livija Sikur Zorman

Eppur si muove

Bralci dobrega spomina se boste mogoče spomnili pisma nemške turistke, novinarko iz *Kolna*, uredništvu Portorožana ga je poslala že pred kakšnima dvema letoma, v katerem je dobronamerno opozorila na nekatere pomanjkljivosti, na katere je naletela med svojim večkratnim bivanjem v naših krajih. Tako jo je zmotilo, da je avtobusno postajališče na *Vojkovi ulici* v Luciji brez kritja, ki bi čakajoče potnike zaščitilo pred vremenskimi nepravilnostmi. Zdaj je postajališče končno dobilo dolgo pričakovani nadstrešek, v zadovoljstvo vseh potnikov z okoliša *Vojkove*, če pa se bo nemška turistka vrnila k nam, si bo morda mislila, da je njeno opozorilo vendarle zaleglo.

*...ničesar se zares ne naučimo, dokler ne nastane problem, dokler nas kaj ne zabolj, dokler kaj ne gre tako, kot bi radi.
(Marcel Proust)

Obračamo Piran na glavo

Tak je bil naslov vabila na tiskovno konferenco, ki sta jo sklicali Goga in Zoki, kot sta se podpisali dve dobrovoljni Pirančanki. Oblečeni v beneška oblačila, sešita za pustni čas, sta povabili goste v sobico za recepcijo Turistično informativnega centra v pritličju občinske palače.

Ali Piran stoji na nogah in bi ga morali postaviti na glavo?

Gospa sta razložili, da bi radi povezali državljske pobude, ki zadnji čas veselo rastejo po vsej občini. Mati županja je stoično molčala v udobnem fotelju ob postelji, na kateri se je zibala **Zoki**. Dekleti predlagata, da bi zgradili pred mestom, tam kjer stoji zapornica, mestna vrata, primerna za srednjeveško mesto. Zaenkrat le montažna, v času pusta. Dekleta v mislih že šivajo oblačila za srednjeveške stražarje s helebardami in perjanicami na čeladah in ... Potem bi zgradili prava mestna vrata, zidana, taka kot je piransko obzidje.

Res je sedanjí vstop v Piran klavrn: zapornice, plastična hiška, stražarji, semaforji, prometni znaki in kip v obliki vislice.

Saj, saj, ampak to je vendarle potvarjanje zgodovine: graditi srednjeveško obzidje danes? Na mestu, kjer obzidja nikoli ni bilo? Res pa je, da bi bil vhod v mesto lahko veliko lepši, kot je danes.

A od kod zadnje čase taka želja po omejevanju, zapiranju, zakaj toliko prepovedi, količkov in zapornic? Ali ne kaže željo oblasti, da bi občane disciplinirala na najbolj prvobiten način, kot pastir, ki spelje ovce v ogrado?

Povezati državljske pobude je nenavadna zamisel, ki izraža namen občinske oblasti zagotoviti si pregled nad dogajanjem na terenu. Vendar državljska pobuda ni taka ljubiteljska dejavnost, kot je denimo folklor ali pustni karneval. Občani se ne grede državljske pobude zato, da bi lepo in ustvarjalno preživeli proste popoldneve. Pobuda nastane kot upor proti odtujeni oblasti, občani se postavijo v bran javnega interesa, ko začutijo, da je ogrožen zaradi samovoljnega ravnanja oblasti. Kaže, da so vsaj nekateri občani bolj ozaveščeni kot njihovi izvoljeni predstavniki, kar ni nič nenavadnega. Narobe je le, da se oblastniki ne zavedajo svojega neznanja, da podlegajo lastnim slabostim in interesom, škodljivim za skupnost.

Portoroška izkušnja ob lokacijskih načrtih je pokazala, da je civilna iniciativa tista pot, po kateri ozaveščeni posamezniki lahko uspešno ubranijo javni interes.

Morda bi moralo biti vabilo na tiskovno konferenco drugače naslovljeno. Saj toliko državljskih pobud kaže, da je vse preveč stvari obrnjenih na glavo. V starem mestu, ki velja za kulturni spomenik, izginja vse staro: mestni tlaki, stara okna in vrata, kljube in venci, vodnjaki, pipe, dimniki, poslikave, kapelice, grbi, kamniti zidovi, vogalniki, svetilke, zvonci, imena ulic in druge zanimivosti. Vse tisto, zaradi česar slovi Piran kot kulturni spomenik. *Tartinijev trg* ni več piranski, tudi tlak na *Marxovi ulici* ne, niti ime te ulice ni piransko... Kdor je obnavljal stolp pred vstopom na *Tartinijev trg* ni vedel, da vlaga načenja zid od tal navzgor in da zato odpade omet najprej pri tleh in ne na vrhu...

Geslo je napačno: državljske pobude morajo PIRAN POSTAVITI SPET NA NOGE!

Nada Kozina

Jani Lubec: »Obtožbe glede Pyrosa so povsem neupravičene!«

»Trdno sem prepričan, da vem kdo je starejša občanka, ki v članku z naslovom »Hrup in vonjave iz Pyros bara?« v zadnjem Portorožanu blati okrepčevalnico Pyros v Piranu. Gospa Mia Križanec, stanovalka nad lokalom, proti meni in lokalu že več let uprizarja pravo gonjo. Do nje sem se trudil biti obziren, jo skušal razumeti, članek v Portorožanu pa je sodu izbil dno. Sklenil sem, da takšnemu ravnanju naredim konec in javnost seznanim z resnico.« je bil po objavi članka ogorčen lastnik lokala, samostojni podjetnik Jani Lubec.

Lubec, ki je obiskal naše uredništvo, je povedal, da je prav zaradi nenehnih pritiskov **Križančeve** naročil ne ravno poceni inšpekcijske meritve, ki so potrdile, da so vse njene obtožbe neutemeljene. Meritve hrupa in emisij cigaretnega dima, ki naj bi se iz Pyrosa dvigoval v zgornja stanovanja - opravila jih je koprška zdravstvena inšpekcija - so nedvoumno pokazale, da do kršitev ne prihaja. Izmerjeni pretoki zraka v lokalu so bili v skladu s predpisi, izmerjene vrednosti hrupa pa v dovoljenih mejah za bivalne pogoje. Zelo pomenljiva je ugotovitev inšpekcije, da je na mejne vrednosti močno vplival hrup prometa na ulici, ki ga v času meritev ni bilo mogoče izločiti.

»Menim, da v neupravičenem nagajanju ni prav nobenega naključja. O tem priča naslednja prigoda. Ko sem prevzel lokal, sem od gospe Križanec hkrati vzel v najem 12 kvadratnih metrov kletnih prostorov in zanje plačeval takratnih 250 nemških mark mesečne najemnine. V vsem tem času je nista motila ne hrup ne cigaretni dim, bila je zelo prijazna. Ko prostorov nisem več potreboval in sem ji vrnil ključke, mi je takoj začela nagajati in zaradi domnevnih kršitev klicati policijo. K sreči je policija ob vsakokratnem obisku ugotovila samo to, kar so že inšpektorji, da pač kršitev ni. Pozneje sem za nameček izvedel, da kletni prostori sploh niso njeni. V zemljiški knjigi so kot lastniki vpisani njeni sosedi (družina Lončarič), ki so z gospo Križanec prav tako v sporu zaradi lastništva. Tudi stanovanje nad lokalom ni njeno, ampak hčerkino in ta ga, kot vem, oddaja študentom. Kaj se je dogajalo pred mojim prihodom v Pyros, mi ni preveč znano. Zelo nesramno pa se mi zdi 'mahanje' s skoraj desetletje stariimi peticijami nezadovoljnih stanovalcev, ki se pritožujejo nad dogajanjem v Pyrosu.« je povedal Lubec. Dodal je, da o nenavadnem obnašanju Križančeve lepo priča njeno ročno napisano pismo, datirano s 6. junijem letos. Čeprav je napisano zelo spretno, ga sam žal ne more razumeti drugače kot napeljevanje k podkupovanju. Če se bo Lubec odločil za tožbo, o kateri resno razmišlja, bo to pismo eden od argumentov, ki jih bo predložil sodišču.

Andrej Žnidarčič

Foto: V.M.

Neznosna lahkost bivanja v Piranu

Golob je poletel s piranske strehe in v letu spustil dve bombici. Na enega krajana je padel drek, drugemu pa se je nasmehnila sreča. Razlika je le v pogledu.

Ali bo nate padel drek, ali se ti bo nasmehnila sreča, je odvisno od tebe. Stvar je namreč le v interpretaciji, v pogledu na svet in bivanje. Povsem enak dogodek bosta namreč dva krajana doživela na povsem različni način. Nekdo bo z robčkom obrisal iztrebek in se z nasmehom zagledal v nebo, ki mu ga je poslalo. Drugi pa bo še dneve bentil nad mizerijo, ki ga je doletela in razmišljal o tem, kdo neki je za ta nemili dogodek kriv. Nič krivi golob je majhen delček v življenju teh dveh krajanov, je le simptom njunega duševnega stanja. Sreča seveda ne izhaja iz vlažne snovi, ki jo golob izpusti. Ne/sreča je stanje duha, ki žari iz naše notranjosti in nam zariše traso dneva, tedna, meseca ali let našega življenja. Določa nam okvir in dioptrijo očal, s katerimi gledamo na svet.

Življenje v Piranu seveda ni lahko. Mesto ne omogoča udobja sodobnih krajev, saj tedanji urbanisti (večni krivci za vse) niso bili tako daljnovidni, da bi predvideli potrebe našega časa. Omejenost mestnega prostora nam postavlja vsakodnevne ovire, ki številnim krajanom najedajo živce. Ker je mesto majhno in ker so se številni izselili na račun prodaje stanovanj vikendašem, je postal Piran nezanimiv za trgovce, tako da nimamo take ponudbe, kot jo premorejo večja in moderna mesta. Prekleti pohlepneži niso pripravljene delati izgube, da bi lahko Mi na razdalji dveh korakov kupovali vse, kar pač potrebujemo. Ker nas je premalo, smo izgubili kino, tako da se nimamo kam dati. No, če zanemarimo malo morje kulturnih dogodkov, ki se v mestu odvijajo. A, kaj, ko nam ne povejo, kdaj se kaj dogaja. Kaj mislijo, da je dovolj, če to objavijo na plakatih, v časopisih in prek drugih medijev? Kaj ne bi mogli priti do nas, domov in nas osebno opozoriti na to. Tako leni so, da nam informacije servirajo samo v nabiralnik. Kot da ne vedo, da to takoj vržemo v smeti.

DRUŠTVO OBZORJE PIRAN

nudi svetovanje vsem ljudem v duševni stiski. Na osebni pogovor se lahko prijavite vsak delavnik od 10. do 14. ure. Tel.: 041/ 954-769.

No, življenje v Piranu je seveda lahko tudi lepo. Čarobnost vklesana v sleherni kamen, v vsak kotiček. Pogled z obale in razgled s cerkve. Gotovost, da boš na sprehodu srečal nekoga, ki ga poznaš. Majhnost, ki ti omogoča, da celo mesto prehodiš v kratkem krogu. Energija, ki žari in odseva stoletja sobivanja neke skupnosti - skupnosti ljudi, ki so se sem stekali z vseh strani in tukaj našli svoj pravi dom. In končno, zavist obiskovalcev našega mesta, ki očarani nad šarmom Pirana ne razumejo, da v mestu živijo ljudje,

ki ga sovražijo. Tudi jaz ne razumem, kaj v mestu delajo ljudje, ki jih boli srce, ker ne morejo avta pustiti pred hišo. Kot da je sprehod s Fornač maratonski podvig. Zakaj vztrajajo v svojem trpljenju in s tem trpinčijo

še nas, ki to mesto ljubimo in niti slučajno ne moremo pomisliti na to, da bi ga zapustili. Zakaj poglobljajo svoje trpljenje in zakaj po mestu širijo negativno energijo, ki ovija in šibi tudi ostale? Za denar, ki bi ga dobili za kvadrat svojega stanovanja v tem, za njih osvovraženem mestu, lahko drugod kupijo vsaj dva, če ne tri. Kaj mislijo, da se bo mesto napihnilo kot v kaki risanki in da bodo ulice postale bolj prostrane? Ali nemara upajo na to, da se bodo v mestu našli trgovci, ki jim bodo - na svojo škodo sicer - zagotavljali ponudbo, ki jo premore Ljubljana?

Sprijaznite se! Tega ne boste dočakali. Zagotovo boste dočakali napredek pri čistoči ulic in urejenosti plaž. A šele, ko bodo poplačani stari dolgovi in urejene druge, pomembnejše stvari. Predvsem pa, šele ko boste nehali svinjati. Dočakali boste še vrsto drugih reči, ne boste pa dočakali parkirnega mesta pred hišo in ne boste dočakali trgovine, ki bi vam nudila artikel, ki ga trije ali štirje krajanji potrebujejo enkrat letno. Socializem je pasal.

Če se vam uspe sprijazniti, če vam uspe dojeti, da zahtevate nemogoče, bo lažje. Takrat boste lahko Piran doživeli kot prekrasno mesto, ki nudi vrsto čarobnih trenutkov in lahkost bivanja. Nudi mediteransko spokojnost in očarljivost zgodovinske dediščine, ki nas čaka za vsakim vogalom. Če se vam uspe sprostiti in se na Puntji zagledati v sončni zahod, vam bo precej lažje. Takrat bo golob namesto dreka prinesel srečo tudi vam.

Sebastijan Jeretič

na Prešernovem nabrežju
v Piranu
Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovijo po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočajo.

V prejšnji številki Portorožana sem z zanimanjem prebral razmišljanje Rafaela Dodiča o razvojnih problemih piranske občine (pod naslovom Umikanje turizmu – Ko vse spodleti, mrtev kit v Piranskem zalivu – op. ured.). Ker je bil vsa ta leta tudi sam prisoten v občinski politiki, gotovo o njej veliko ve. Strinjam se z večino tistega, kar je zapisal, sam pa bi dodal še nekaj svojih vidikov.

Ko je bila naša občina med najbogatejšimi v Sloveniji

Vrniti se moramo v 70. leta, ko je bilo v razmeroma kratkem času zgrajenega večina tistega, kar imamo danes. Zgrajeni so bili skoraj vsi pomembnejši objekti turističnega gospodarstva v naši občini, zlasti v Portorožu, ki danes uspešno poslujejo in so ponos našemu kraju. Kako je bilo kaj takega sploh mogoče, ko pa danes tako težko naredimo korak naprej v želji, da bi samo nadgradili tisto, kar je že zgrajeno ali obnovili dotrajano. Takratna prostorska občinska politika je mnogim občanom omogočila, da so si tukaj zgradili svoje domove. Mnogi, ki so zaslužni za to, kar imamo, so bili namesto priznanj deležni izgona iz javnosti. O tem danes molčimo in niti ne pomislimo, da bi bilo glede tega kaj narobe. Ali je, denimo, danes mladi družini omogočeno kupiti tukaj zemljišče in si zgraditi svoj dom? Če ni, potem bi se občinski svetniki vsekakor vprašati, v kakšno prihodnost nas taka politika vodi. Ko je bil v sedemdesetih letih »dograjen« turizem, za tedanje razmere uspešno pa je posloval pravi gospodarski gigant - *Splošna plovba Piran (mimogrede, letos je praznovala svojo 50-letnico)* - z okrog 150 milijoni ameriški dolarjev deviznega priliva, je bila občina Piran po višini narodnega dohodka na prebivalca v samem slovenskem vrhu, in sicer takoj za občino Ljubljana center ter krepko pred vsemi primorskimi občinami. Tu so poslovala še mnoga druga podjetja, in sicer: *Droga, Ladjedelnica, Istramet, Modno krojaštvo, Kmetijska zadruga, Koloniale Piran, Nanos Lucija, Cvetje Portorož*. Manjša trgovska podjetja koraka z velikim *Mercatorjem* pač niso mogla vzdržati, zato jih je ta posrkal vase. Zaradi gradnje *hotelskega naselja Bernardin*, smo Ladjedelnico morali preseliti v Izolo in zapreti brezperspektivni sečoveljski rudnik. Vse to štejem kot način uspešnega prestrukturiranja gospodarstva, ko preživeto umira, nastaja pa novo in uspešnejše; pa tudi kakovost in količina trgovske ponudbe za občane in turiste je v zadnjih letih lepo napredovala.

Droga Portorož je postala izolska, stari hotel Palace pa smo pustili propadati

Na tem mestu pa bi se rad posebej spo-

taknil ob *Drogo* in *hotel Palace*. Podjetje Droga je gradilo več generacij naših občanov in jo dogradilo v eno najuspešnejših in prepoznavnih blagovnih znamk v Sloveniji ter v prostoru bivše SFRJ. Potem pa je nekdo, ki je mislil, da je samo njegova, tovarno preprosto prestavil v sosednjo občino, kjer so potem »prestavili« še njega. Ta naj sodobnejša tovarna zdaj posluje v zaprtem tovarniškem objektu in je, tako kot doslej, nemoteča za okolje. Bolj kot tovarne vznemirja naše okolje hotel, ki prireja zabave s hrupno glasbo na prostem, pogosto pa tudi ognjemete, ki sredi noči z oglušujočimi eksplozijami prestrašijo ljudi in živali med spanjem. Ob tej brezplačni selitvi tako velikega bogastva iz piranske občine, je občinska politika molčala. Odgovora na vprašanje, zakaj in kako se je to zgodilo, nimamo. Še vedno tudi nimamo pravega odgovora na vprašanje, zakaj je bila petnajst let blokirana obnova starega Palaca. Dejstvo pa je, da je to blokado uspelo presekati šele *Istrabenzu*, ki pa se je srečal s prostorskim vozlom v središču Portoroža. Upati smemo, da bo vendarle uspešen in da bo obnova starega hotelskega očaka končno stekla.

Garažne hiše so, a na nepravih lokacijah

Veliko, še nerazrešeno vprašanje našega turizma so tudi parkirišča. Turistični kraj brez zadostnega števila parkirišč je kakor še nezgrajena hiša, slabovidna mačka ali stroj s tehnološko napako. Zgradili smo že kar nekaj garažnih hiš, toda še nobene tam, kjer je parkirna stiska največja. Tiste, ki že poslujejo, pa se vse po vrsti spopadajo s problemi zaradi slabe izkoriščenosti in neprimerne lokacije. Tudi daleč od spoznanja smo, da parkirišč ne bi smeli graditi zato, da bi z njimi neposredno tržili, temveč so le nujna brezplačna infrastruktura v javni rabi turističnega kraja. To znanje je brezplačno na razpolago pri uspešnih trgovcih. Primerne

lokacije za parkirišča v Portorožu so, upamo, že določene. V Piranu pa so prostorski fundamentalisti doslej uspeli preprečiti še vsako gradnjo parkirne hiše, ki bi bila nujna za vrnitev življenjske moči v mesto. Posledica tega je bilo »betoniranje« velike vsote občinskega denarja v globino zemlje poleg počivališča rajnkoh. Nihče nima pravice zahtevati od Pirančanov, naj postanejo zgodovinski eksponati. Kdor nasprotuje gradnji garažnih hiš na primernih lokacijah tik ob mestu – vendar tako, da ne bi v ničemer prizadele spomeni-

Foto: A. Susman

ško varovanega okolja - bo moral spoznati, da bo nazadnje propadlo prav vse, če temu prostoru ne bomo omogočili prosto zadihati in tako preživeti. Če bi tukajšnji nekdanji prebivalci razmišljali s plašnicami pred očmi, bi bili na trgu, kjer stoji danes Tartinijev spomenik, še vedno privezani čolni, mesto pa bi bilo zaradi smradu v izdihljajih.

Vedno bogatejša turistična ponudba omogoča poslovanje čez vse leto, »prekratki« pa postajamo v glavni kopališki sezoni, ko se turisti selijo na južnejša kopališča. Biološko ne ravno neoporečna voda še ne omogoča uspešnega spopada s kopališči ob Jadranu, kjer je voda bistra in že na oko privlačnejša. Zakaj pri spopadanju s tem zahtevnim problemom, od katerega bo zelo odvisna naša razvojna uspešnost, gospodarstvu ne priskočijo na pomoč znanstvene institucije, ki za ta namen trošijo velike količine proračunskega denarja in zakaj gospodarstvo tega od njih ne terja, ne vem. Prihaja pa čas, ko bomo morali porabo javnega denarja opravičevati z rezultati na »javni mizi«.

Jakob Čemažar

KAKI, BOŽJI SAD

Kaki izhaja iz daljne vzhodne Azije, zato mu pravijo tudi vzhodno jabolko. Prvotni domovini sta Kitajska in Japonska. V teh dveh deželah gojijo kaki že več kot tisoč let. V tem času je na Kitajskem nastalo okoli 2000 vrst, na Japonskem pa 1000.

Plodove zelo cenijo, saj vsebujejo številne snovi, ki so neobhodno potrebne za človeški organizem. V prejšnjem stoletju se je ob živahnem trgovanju z daljnim vzhodom kaki razširil tudi v druge dežele sveta. Pri nas so to rastlino gojili najprej v okrasne namene, šele

v prejšnjem stoletju so zasadili prve večje nasade kakija. Imena kakijev so vzhodnjaška: tipo, hachiya, fuji, jiro, o'goshio, lycopersicon, fuyu...

Kaki cveti maja, sadeže obiramo oktobra, novembra, pa tudi decembra in še januarja lahko utrgamo zadnje plodove. Zreli kakiji so izredno lepi in medenega okusa. Lahko jih sušimo, okus krljev pa spominja na smokve, slive in datlje. Kakijeva marmelada in sladice so dragocena in redka poslastica.

Kaki je zdravilen sadež. Jutranje uživanje kakija je priporočljivo za vse, ki imajo težave s prebavo, dobro de ledvicam in jetrom. Sok nezrelega

sadeža preprečuje krvavitev iz manjših ran (tanin v sadežu pripomore k strjevanju krvi), lajša težave pri herpesu na ustnicah in blaži težave s krčnimi žilami.

Kakijeva drevesa rastejo naravno, dobro uspevajo tudi brez umetnih gnojil in škropiv. Sadež vsebuje proteine, maščobe, sladkorje, kalcij, fosfor, železo, natrij, kalij, magnezij in še druge za telo koristne snovi.

Združenje staršev in otrok iz Ljubljane Sezam je leta 2000 posadilo drevo kakija iz Nagasakija v parku Mladinskega klimatskega zdravišča RKS na Debelem rtiču. Kaki je namreč edino drevo, ki je preživelo posledice atomske bombe, odvržene na Nagasaki leta 1945. Posaditev je posvečena želji po miru, po odpravi posledic katastrof, ki jih povzročajo človek z uporabo atomske energije v miro-ljubne ali vojaške namene. Simbolizira tudi sodelovanje z daljno Japonsko in mladimi somišljeniki v tej daljni deželi.

Teni
Computers

Teni d.o.o. Portorož
Liminjanska 96
tel: 05/6778-300
fax: 05/6773-225

<http://www.teni.si>
e-mail: info@teni.si

Servis in prodaja računalniške opreme

Preberite svojo pesem

Mestna knjižnica Piran ter društvo Obzorje pripravljata ob Prešernovem rojstnem dnevu v petek, 3. decembra, z začetkom ob 20. uri v piranski galeriji Gasspar literarno srečanje z naslovom »**Naj se pisave spoznavajo med seboj**«. Na večeru, ki je odprt za vse ljubitelje lepe besede, boste lahko predstavili svojo pesem, odlomek proznega teksta, misel, ali prebrali verz svojega najljubšega avtorja.

Zgodovina nas uči, da nam svobode, delavskih pravic, okoljskih standardov in podobnega nikoli niso podarili bogati in vplivni, marveč so jih vedno izbojevali navadni ljudje – z državljansko nepokorščino.

KAKI, DAR NARAVE

Jeseni, ko burja otrese liste s kakijevih dreves, se zbleščijo sadeži kakija, oranžni lampiončki na nebesni modrini. Pred mnogimi leti jih nisem opazila. Po sadje sem hodila na tržnico, po banane iz Afrike, mandarine z Neretve, jabolka s Štajerske, suhe fige iz Dalmacije, slive iz Bosne... S stojnic so vabili poglede tudi domači sadeži – kakiji, žizole, nešple... pa sem le zamahnila z roko, češ, to raste okoli nas...

Nekega dne se zazrem v oranžno blazino pod kakijevim drevesom – burja je otrsela zrele sadeže, ki so se popokani sesedli in prekrili rjavo prst na njivi. Res je bilo lepo!

Nekaj dni pozneje začudena opazim, da je oranžno pregrinjalo pod drevesom vse bolj luknjičavo. Grem na vrt v temi in zaslišim čudne zvoke – nekaj stopa čez listje, potem se ustavi, pa spet hodi... Ugledam ježe, ki se sladkajo z zreli sadeži!

V nekaj dneh je bila njiva čista kot miza, ko gospodinja strese prt z nje. So ježi vse pospravili, ali so jim pomagale tudi druge živalice – podlasice, kune, škorci, šoje, srake, vevice... Ne vem, a živalice so mi povedale, da je kaki dober in naj sprejemem, kar mi nudi narava.

Sedaj grem čez tržnico drugače. Razveselim se vsega, kar prihaja iz našega okolja. Sprašujem branjevke, kje je zrastle sadež in kaj se da narediti iz njega... Na sprehodih odkrivam divje sadeže, ki jih narava nemo razstavlja ob poti čez gmajne in loke, skozi zarastle travnike in gozdove. Bezeg, brinj, glog, drnulja, šipek, skurš, robidnica, črn trn, tisa... Rdeče, modre, rjave pike vabijo. Okušam sadeže in tišina naokoli me sprejme v naročje.

Nada Kozina

FELOLUX d.o.o

Trgovina, izvajanje in proizvodnja

Padna 5, 6333 Sečovlje

**ELEKTRO, RAZSVETLJAVA,
VODOVODNIH,
OGREVANJA,
PLINSKIH,**

**TRGOVINA
ELEKTRO
VODOVOD
OGREVANJE**

Liminjanska 111, 6320 Lucija
(v obrtni coni)
Felix & Flavio
GRIZON

Tel.: 05/677-22-82

TRGOVINA »MIMOZA« TPC LUCIJA

NUDIMO ŽENSKA IN MOŠKA OBLAČILA
NASLEDNJIH BLAGOVNIH ZNAMK:

KRIM, RAŠICA, ELKROJ, MODA-M, URKO

ODPRTO:
od 9. do 19. ure

Decemberski popusti

Vabljeni!

* **Večer slovenske Istre** - Ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic je Mestna knjižnica Piran v Galeriji Herman Pečarič 24. novembra pripravila predstavitev študijskega krožka Beseda slovenske Istre in glasila Brazde s trmuna, na kateri so sodelovali ustvarjalci glasila in gostje (glasbenika Luka in Vlado Batista, športnik Rajko Piciga, pevka po poreklu iz Koštabone, Elda Viler). Srečanje je povezovala profesorica Mirela Bonaca Arzenšek, postavljene pa so bile tudi božične jaslice znanega zgodovinarja, publicista, zaposlenega v piranskem arhivu, Alberta Pucerja, doma iz Padne.

* **Nakit v galeriji Duka v Piranu** - V Duki na Partizanski ulici 2 so 20. novembra odprli razstavo nakita Petre Bole, Romi Bukovec, Tanje Zorn Gerželj in Vide Klenovšek.

KUL-(T)-URA

KOPRSKA REVIJA FONTANA NI USAHNILA

Fontana - revija za književnost in kulturo, št. 38 /
2004, (Koper, oktobra 2004)

Nekoč smo znali ponosno dejati, da je vsakokratni izid kulturniške revije pravi "mali praznik", zmaga širine duha nad ozkosrčno in sebično družbeno stvarnostjo. Ta vloga v južno-primorskem revijalnem prostora naj bi po zatonu Primorskih srečanij pripadla koprski reviji Fontana, ki jo vrsto let s skromnimi sredstvi gmotno podpira predvsem Mestna občina Koper, občasno pa tudi nekateri drugi sponzorji. Žal so vsa dosedanja prizadevanja agilnega uredništva (Danilo Japelj, Edelman Jurinčič) za konstituiranje "pravega" mesečnika za književnost in kulturo zgolj "kapljica v morje" na slovenski revijalni sceni, kjer po nepisanem pravilu velike ribe požirajo majhne.

Velike besede o pomenu t.i. regijske specifikke, policentričnosti in multikulturalnosti ne najdejo (finančne) potrditve niti v jalovih pogovorih na lokalni ravni (npr. občinski sveti obalnih občin, gospodarski subjekti) niti na nacionalni ravni (npr. Ministrstvo za kulturo RS, Nacionalni svet za kulturo RS itd.). Kljub omenjeni problematiki revija *Fontana* že vrsto let redno izhaja, žal ne kot mesečnik, temveč samo enkrat na leto. Tudi tokratna številka revije na skoraj sto straneh prinaša obilico zanimivega branja. V proznem razdelku se predstavljajo **Edelman Jurinčič**, **Janko Kleibencetl**, **Branko Zupanc**, **Sonja Votolen** in **Andrej Golob**. Slovenske prevode poezije **Giannija Scottija** je prispevala **Jolka Milič**, pesmi **Pabla Nerude** pa je poslovenil **Ivan Novak**. V razdelku "*Perspektive*" se s krajšimi proznimi oziroma pesniškimi umotvori predstavljajo **Vida Rožnik**, **Marija Koren**, **Ruža Pečarič**, **Marjetka Popovski**, **Vladka Rejec** in **Edi Furlanič**, ki bodo ob nadaljnji spodbudi morda kmalu močnejše potrkali na vrata slovenskega literarnega Parnasa. V sklepnem razdelku "*Razmišljanja*" je Ivan Novak prispeval zapis ob stoletnici rojstva Srečka Kosovele, **Slavko Gaberc** obuja mladostne spomine na prijatelja in vsestranskega istrskega umetnika **Luciana Klevo**, **Alferija Bržan** in **Edelman Jurinčič** modrujeta o pesniški zbirki **Berta Pribca** (*Kiss me, Koštabona*), koprski bohem **Veso Pirnat - Broški** pa v "*Pismu za Jano*" z različnih zornih kotov premleva svojo kratko večnost v lokalnem okolju, in poleg drugega ugotavlja: .. "*Ženske, ki hodijo v Trst ribat stopnice in vse drugo, sedaj preračunavajo evre v tolarje ter ugotavljajo, da nekaj ne gre skupaj. Da je manj kot včasih. Sedaj opravljajo in se udinjajo z drugimi nalogami in opravili. Nič več se ne kažejo v prisposodi jajčaric, mlekaric ali prodajalk škedenjskega kruha. Nekdanjo romantiko je zamenjala trda realnost.*"

Nekateri sicer pravijo, da ne gre preveč "pogrevati" preteklosti in da moramo bolj optimistično zreti v evropsko obarvano prihodnost. Vendar prav tako drži dejstvo, da ljudje brez "zgodovinskega spomina" najprej omahnejo v brezno (samo)pozabe ter ob izgubljanju identitete postanejo hlapci brezosebnega dnevno političnega pragmatizma. Tako je bojda v Evropi, in prav nič drugače v "evropeizirani" Sloveniji, ki se skozi usta žlobudrskih politikov vseh barv ob nešteti spominskih in drugih slovesnostih rada pohvali, da ima vsaj eno bodočo "nadstandardno regijo" Primorsko, obenem pa vztrajno pozablja na pomen in (ne)moč njene pisne kreativne ustvarjalnosti (t.i. kreativne substance) v domeni lokalno skoraj povsem zatrtega oziroma spreledanega revijalnega tiska in založništva.

Slavko Gaberc

Bili so Dnevi evropske kulturne dediščine

Tudi letošnji september je bil v znamenju Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD). Skoraj dvajset milijonov prebivalcev 48 držav, podpisnic Evropske konvencije o kulturi pri Svetu Evrope, je letošnje zgodnje jesen obiskovalo muzeje, galerije, spominske sobe, koncerte, gledališke predstave ter prireditve in delavnice vseh vrst. Dnevom, ko praznujemo skupno evropsko dediščino, se je pridružila tudi Slovenija in v številnih slovenskih mestih so pripravili prireditve, posvečene restavraciji ter z njim povezanim znanjem in mojstrstvom. Prav gotovo pa nikjer program ni bil tako obsežen in bogat kot prav v Piranu! Zanj ima največje zasluge društvo Anbot, ki je sodelovalo s projektom Piranska podstrešja pripovedujejo.

Foto: V.M.

O izredno odmevni prireditvi na piranskih ulicah smo se pogovarjali z ustanoviteljico in predsednico društva ter vodjo projekta **Natalijo Planinc**, ki nam je povedala, da vseh sodelujočih ne bi bilo mogoče naštetih, saj bi bil seznam predolg in bi ga v uredništvu prav gotovo skrajšali (res je – op. uredništva). Sodelovalo je več deset društev in nekaj sto posameznikov. Številni domačini so se vključili s prostovoljnim delom, članom društva Anbot so se pridružile tudi kulturne ustanove, mnogim podjetjem in posameznikom so dolžni zahvalo za sponzorstvo in prispevke, nastopajočim pa za to, ker so se v celoti ali delno odrekli honorarjem. Naj vendar omenimo nekaj sodelujočih: od piranske županje, društva **Prijatelji zakladov Sv. Jurija**, do

muzejev, Zavoda za spomeniško varstvo, knjižnice, arhiva, Obalnih galerij..., s katerimi so pripravili več muzejskih delavnic. Tako je društvo Anbot pod strokovnim vodstvom obnovilo zanemarjeno Marijino kapelico v ulici Svobode, ki jo je piranski župnik v času prireditve tudi blagoslovil. V prenovljeni cerkvi na Rokovem trgu so bili razstavljeni mašni plašči iz 19. stoletja ter krstna knjiga s podatkom o rojstvu in krstu **Giuseppeja Tartinija**. Piranska župnija namreč hrani zbirko 34 krstnih knjig in je edina taka zbirka v Sloveniji. »Na ta dan je bil ogled Pomorskega muzeja, Župnijskega muzeja Sv. Jurija ter Tartinijeve spominske sobe za obiskovalce brezplačen. Zanimive so bile muzejske delavnice izdelave nakita, obdelave kamna in izdelovanje modela ribiške barke batane iz papirja ter delavnica mornarskih vozlov in krpanja ribiških mrež. Tudi vrata galerij in drugih razstavnih prostorov so bila ta dan odprta za vse. Sodelavci iz Mestne knjižnice in arhiva so pripravili razstavo kopij starih listin, fotografij, slik in drugega domoznanskega gradiva.«, pripoveduje gospa Natalija. Na prireditvi so sodelovali tudi **pripadniki italijanske manjšine**: tako so denimo v prtiličju italijanske osnovne šole učenci pripravili etnografsko razstavo, v Tartinijevi hiši je bilo več likovnih razstav, skupina za ročna dela je prikazala tradicionalna ročna dela, z mediteranskimi melodijami je občinstvo razveseljeval Trio Serenata, modele bark je razstavljal Aldo Alessio, Fabio Sorgo svoje

skulpture iz rastlinskih korenin, Davide Filipas pa tesarske izdelke.

Naslednje leto bo osrednji dogodek ob dnevih evropske kulturne dediščine, ne v Ljubljani, temveč v Piranu

Naj omenimo, da na sedežu društva v Župančičevi ulici v Piranu hranijo številne časopisne izrezke, pisma in druge dokumente o društvu Anbot, zahvale itd., ki jih člani radi ponosno pokažejo. Vsem, ki so kakorkoli prispevali svoj delež k uspešnosti prireditve, se je društvo seveda tudi pisno zahvalilo, kar imajo prav tako skrbno shranjeno v njihovi mapi. Anbotovci so prejeli številne zahvale in pohvale za svojo prireditve. Za Natalijo Planinc pa so najdragocenejši trenutki, ko jo na ulici ustavijo stari Pirančani in Pirančanke, ji stisnejo roko ali celo poljubijo na lice in se ji zahvalijo z besedami, da takega dogodka v svojem dolgem življenju res ne pomnijo: »To je zame najlepša nagrada« pravi, »pa tudi to, da bo naslednje leto osrednji dogodek ob dnevih evropske kulturne dediščine v našem mestu, v Piranu in ne v Ljubljani!«

Naj posebej izpostavimo, da je v letošnjem Tednu vseživljenjskega učenja študijski krožek Ohranjanje dediščine – iz njega je nastalo društvo Anbot – za svoje dosedanje delovanje prejel nagrado Andragoškega centra RSlovenije.

Špela Pahor

NEGA NOG NA DOMU

NIMATE ČASA ALI PREVOZA?

(medicinska pedikura, striženje nohtov, otiščanci, kurja očesa, trda koža, vraščeni nohti, boleče noge...)

primerno za diabetike in nepokretne osebe

STROKOVNO OSKRIBIMO NA VAŠEM DOMU

Vinčec Karim
s.p. zdr. tehnik pediker
TEL. 031/ 851-242

Odlični piranski maturanti

Konec oktobra so v izolskem Simonovem zalivu predstavniki obalnih občinskih oblasti podelili priznanja maturantom srednjih šol Slovenske Istre, ki so lansko šolsko leto opravili maturo z odličnim uspehom. Priznanja je prejelo 45 koprskih, 15 izolskih in 23 piranskih maturantov. Slednjim je priznanja v imenu piranske županje **Vojke Štular** priznanja podelil podžupan **Sašo Šraml**. Prejeli so jih: **Nataša Barborič, Lučka Cenčič, Doris Delgiusto, Hana Domijan, Miha Jejčič, Aisha Kandare, Tina Mahnič, Petra Mrakič, Matej Somrak, Janez Urevc** in **Kira Zorman** (vsi Gimnazija Piran), **Sabina Petronio, Tadeja Turk, Nina Kasal** (gimnazija Antonio Sema Piran), **Izabela Daničič, Metka Brečević, Maja Petaver, Martina Korenika, Aleks Kraševc, Tilen Pajek, Tea Stipančič** (Srednja ekonomsko poslovna šola Koper), **Neža Flajs** (Gimnazija Koper), **Magdalena Vuk** (Srednja gostinska in turistična šola Izola). (až)

O filmskem festivalu, o proslulem, elitnem hramu kulture, o polpismenih novinarjih in zakaj provinca sovraži žabarje

(Razmislek brez zavor, cenzure in popravkov)

Cankarjev dom vseskozi čaka Godota, Titota, ki bo povrnili namišljeni sijaj.

Ljudje smo zaradi potrošniške naravnosti tako otopeli, da ne opazimo, kako smo do vratu pogreznjeni v kante za smeti. (B. I.)

Odkar sem se zaradi objektivnih razmer na trgu privlačnosti kot playboy mednarodnega formata upokojil, imam malo stvari, ki me v življenju razveseljujejo: opazovanje sončnih zahodov, vsakodnevno branje, ogled filmskih predstav in pisanje, od katerega zaslužim skoraj nič - ni ne slave, ne denarja, a v tem poklicu neizrekljivo uživam. V tem samotnem delovanju občasno pridejo trenutki melanholiije in takrat se kot mali otrok obesim na zunanje dogodke, s katerimi polnim notranjo praznino. Vsako leto z nestrpnostjo pričakujem Liffe. V filmske slike se potapljam že več kot trideset let, nihče v Sloveniji razen **Marcela Š.** jih ni videl več. Odkar med filmom zlagam šepave verze, je to postal moj edini poklic. Upesnil sem več kot osemsto filmov. Ne poznam nikogar, ki bi pisal izvirno filmsko poezijo (naslovi mojih pesmi so naslovi filmov). Vsaj v nečem sem poseben, ne samo po izgubljenih iluzijah posebne vrste.

Na mojo žalost so bila tudi tokrat moja vesela, deška pričakovanja grobo poteptana. Res je, da smo s **Portorožana** poslali prošnjo za »press« dva dni prepozno, a potem so nam **VSESKOZI OBLJUBLJALI**, da bo vse urejeno, dokler nam iz usmiljenja niso podarili pet kart. Od silnega ponižanja sem nemočno povsili pogled in obljubil sladko maščevanje, katerega prvi del je pred vami. Nadaljevanje, še brutalnejše, sledi... Meni, ki običajno gledam na festivalu trideset filmov in več, je to kot hladna zaušnica, kot marginalnemu pesniku pa mi vedno primanjkuje denarja za obiskovanje kulturnih prireditelj. Nadaljujmo s trenutkom trpke analize, saj je resnica onstran vsakega usmiljenja.

Iz provincialnega Pirana na ogled filmov v elitističnem Cankarju

Psihopatologija ljudi, ki vseskozi nekaj obljublajo, potem pa ti dajo prst v rit, je povsem preprosta. V mladosti jim starši niso postavili nujno potrebnih meja in roditelske topline, zbegani so, ne upajo si nikoli odločno reči ne, nimajo dovolj samozavesti, nikomur se ne želijo zameriti. Ta struktura osebnosti se najbolje počuti v totalitarnem okolju, brez osebne svobode in odgovornega odločanja. Ti nižji administratorji, brez identitete in

osebne moči, so ogledalo našega kulturnega hrama, ki že leta najema neugledno uniformirane mladičke, ki svojo vlogo jemljejo preresno in ne znajo pridodati svojemu vzvišenemu poslanstvu ščepec hudomušnosti in veselosti. V *Cankarjev dom* že leta ne hodim, da mi ni treba gledati vseh teh avtoblokiranih limon. Spominjam se, kako je moj prijatelj Tomaž - kot vodja hostesne službe - v operi splekel hostese do mini krila in orgija simpatičnega ogledovanja in hudomušnih opazk starejših gospodov je bila na vsesplošno zadovoljstvo zagotovljena. Pri nas še vedno velja, da je elitna kultura stalinistično dramilo narodovega duha, kar osebno, s trdo roko usmerja sam gospod prevzvišeni **Mitja R.**, iskrič možicelj, ki se ima za največjega kulturnega slovenskega managerja. Gospod ima baje smisel za humor, vse je v redu, samo

»duval« bi se lahko malo manj po rumenih medijih, ki s puhlicami dvigujejo naklado. Ne rečem, da ni simpatičen možak, ki rad dela sklece, se hvali z mladostno kondicijo in veselo z upokojenci igra odbojko, a tudi slepa kura po nekaj desetletjih trdega dela najde zlato jajce. Ne želim obrekovati, ne pripadam nobeni politični struji, a on je bil vseskozi zvest aparatčik, ki so mu bila vrata velikih podjetij vedno na stežaj odprta, zato je ni imel konkurence, nihče drug ni imel možnosti preizkusiti se na tem posebnem področju kulturnega boja. Osrednji hram je v tranzicijskem obdobju ostal zaprt za živorodno

alternativno kulturo. A tako je tudi prav. Vse subverzivne stvari se dogajajo na obrobju, šele po letih brušenja jih glavni tok vsrka vase in poreže bodice. Vrhunska kultura, ki sama sebe jemlje preresno, je zato hla in dolgočasna. Na koncu od elitne ustvarjalnosti ne ostane nič. Ponavadi povprečni ljudje s pičlo mezdo nimamo modne, slovesne obleke, ne denarja, da bi se postavljali na mondenih prireditvah, kjer se tare maloumnih politikov in novokomponiranih bogatašev, ki so nakradli v tranzicijskih spletkah narodovo bogastvo.

Zdravemu razumu je jasno, da se art filmski festival ne bi smel usidrati v centru proslulega elitizma, da pravega ljubitelja gibljivih slik stisne pri srcu, ko se mora vsako jutro kot na smotri JNA drenjati za obrok vsakodneve fikcije, a vse kaže da druge možnosti zaradi naše majhnosti, pomanjkanja denarja in zaplankanosti ni bilo. Se bomo filmoljubci pač preselili na »cinema Izlo«, kjer so vse stvari še simpatično eksotične, brez policijskega osebja in velikih novinarskih imen (150), ki so večinsko polpismeni in celo življenje služijo ubogi kruhek v potu vsakdanje tlake, zapisujejo vsebine filmov in naštevajo glavne igralce, za subtilno analizo filmskih slik pa jim zmanjka poguma in avtorefleksije.

Moteče je, da se kulturne veličine v Ljubljani oholo in prepotentno vedejo do obrobnežev in marginalcev. Ko so delavke opazile, da nisem pripadnik osrednjih medijev, so se začele obnašati arogantno in vzvišeno. Na vprašanje od kod sem in kaj predstavljam na tem elitnem festivalu, sem jim odgovoril, da sem tujec kot Kafka, tujec domovini, tujec tujini in tujec samemu sebi (obnovitev srednješolskega znanja pride vedno prav) in da prihajam iz **Avtonomne države Piran**, od koder so me zaradi pretirane kritičnosti oblastnih razmerij izgnali povaljanega v smoli in perju. Vem, da je moj problem patološki narcisizem (gl. **C. Lasch**, *Kultura narcisizma*), da včasih s svojo ironično držo zmedem sogovornike, a profesionalci bi morali vse goste meriti z enakimi vatli, ne glede od kod prihajajo. O tem, da ima večina delavk v Cankarjevem domu v avri simptomatično brazgotino med spolno in srčno čakro, ne velja izgubljati besed, treba je samo prebrati kakšen učbenik o osnovah duhovnosti.

BS

[Vertical text on the right margin, partially cut off and tilted. It appears to be a continuation of the article or a related piece.]

O filmih

Dovolj je nakladanja, skrajni čas je, da spregovorim o filmih, ki so včasih banalnejši kot življenje samo. Kako obupno so gledalci in filmski kritiki nenačitani, sem opazil pri reakcijah in zapisih ob Cannskem nagrajencu z neizgovorljivim imenom, po domače **Joe**, ki je režiral **Tropsko bolezen**. Njegovo tavanje po gozdu v drugem delu filma, iskanje identitete in globljih plasti nezavednega bi lahko nadgradil z branjem vrhunske ezoterične literature, saj bi mu kmalu postalo jasno, da ob globljem samospoznavanju zli duhovi prihajajo in odhajajo kot reka spominov, da to ni nobeden bavbav in da jih ne velja zadrževati in jih mistificirati. Fant je mlad in obetaven, se bo že naučil. In vsi kritiški veleumi so padli vznak. Ob **Burgerjevem** drugem filmu **Ruševine**, bi pripomnil, da je slovensko popizdljiv in predvidljiv, mene so ob napenjanju vratnih

žil matrajočih se igralcev in izrekanju usodnih besed bolela ušesa, a filmu se obetajo hvaležni gledalci, ki bodo mazohistično uživali ob tako znanem, domačem kreganju in psovnanju. **Nataši Burger** sem subverzivno omenil, da naj drugič igralce najprej popelje nekaj dni v vodeno meditacijo in krajši senzitivni trening, saj v začetku psihoterapevtskega dela pridejo na dan čustva jeze in besa, šele ob daljšem delu na sebi se odprejo subtilnejša čustva žalosti in izgubljenega hrepenenja, preko katerih se lahko začne globlje samouvidenje. Vrhunski art film se ponaša s pravilnim razmerjem med govorjeno besedo in podobo, vsaka odvečna beseda, kot pri poeziji, načne vso strukturo zgodbe in tako je izgubljena priložnost sporočanja. Prvaki v teženju so bili shizofreni mladci v **Desperado tonicu**, ki bi jih človek najraje poslal na izdatno psihoterapijo, namesto da stran mečejo proračunski denar.

Film je predraga umetnost, da bi eksperimentirali »od oka«. Na žalost bolj celovitega filma kot Ruševine (upam, da to ni prisposoba naše ustvarjalnosti) na Slovenskem festivalu ni bilo. Poglavitni problem naših filmarjev ni samo manko denarja in karizmatičnih mentorjev, ampak tudi pretirana samozagledanost in odsotnost splošne, vrhunske izobrazbe. Talenti kot **Šterk** in prodorni **Cvitkovič** se vedno prebijejo, ostali pa naj na vaških televizijah režirajo oddaje vesele pleh muzike, naj nehajo jamrati in se delati vrhunske umetnike, če jih višja sila ni za to poklicala. Tudi moj napihneni ego bi rad bil izjemni, s Prešernovo nagrado okičani državni umetnik, a se moram zadovoljiti z vlogo tretjerazrednega peropska. Tako gre to, dragi moji, nasvidenje v naslednjem popizdevanju, no ja, vsaj proračunske malhe ne praznim brez veze..!

Igor Bizjan

Pridni občinski svetniki

Za piranskimi občinskimi svetniki je novembrska seja. Med pomembnejšimi obravnavanimi točkami je spremenjeni odlok o **lokacijskem načrtu za razširitev pokopališča**, ki po novem predvideva možnost spremembe namembnosti dela načrtovanega nadzemnega objekta iz stanovanjske v poslovne namene (gostinske, trgovske ipd.). Boljši časi prihajajo tudi za **Godbeni dom** v Kumarjevi ulici v Piranu, na katerem zadnji dve desetletji niso bila opravljena nobena večja investicijska vzdrževalna dela. Ker je bilo poslopje za obiskovalce že prenevarno, so svetniki za najnujnejša dela zagotovili 12,5 milijonov tolarjev, sicer pa bo moral Godbeni dom na temeljitejšo sanacijo še počakati. Ob točki premoženjsko pravne zadeve je največjo pozornost vzbudila možna selitev KS Lucija. Lucijski krajevni svet je namreč

predlagal prodajo svojih zdajšnjih poslovnih prostorov v stavbi Obala 105-107, pridobljena sredstva pa bi vložil v izgradnjo pred leti zrušene železniške postaje, kamor bi se lucijska krajevna skupnost tudi preselila. Med obravnavanimi kadrovskimi zadevami najbolj odmeva imenovanje **Patrika Grebla** za direktorja Avditorija, doslej vršilca dolžnosti direktorja. Imenovanje v prvi vrsti pomeni krepitev pristojnosti, s čimer se napovedujejo določene spremembe v Avditoriju (o tem več prihodnjič!). Zanimivo je bilo tudi ob predstavitvi krajinskega parka Sečoveljske soline. **Alojz Jurjec**, direktor podjetja Soline d.o.o., upravljalca solin, ter **Andrej Sovinc**, vodja Krajinskega parka Sečoveljske soline, sta predstavila trenutno stanje v parku ter vizijo o njegovi prihodnosti. Po predstavitvi se je razvila živahna diskusija, v kateri ni manj-

kalo polemičnih vprašanj o zadnjih gradbenih posegih v solinah.

Svetniki so se seznanili tudi s poročilom o delovanju lokalne akcijske skupine (LAS) Piran za preprečevanje zlorabe drog ob mesecu boja proti odvisnostim. Veliko hude krvi je bilo ob sklepu Ustavnega sodišča o začasnem izvajanju 2. člena zakona o varstvu potrošnikov. Petrol d.d. in nekateri drugi pobudniki so namreč zahtevali ustavno presojo člena in predlagali ukinitve obveznega dvojezičnega posredovanja informacij o določenem izdelku tudi na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost. Piranski občinski svet se je odločno zavzel za spoštovanje obstoječega člena, ki nalaga obvezno uporabo obeh jezikov na narodnostno mešanem območju.

(až)

Vila Marija prodana - Igralnica Casino je po večkratnih poskusih za 990 milijonov tolarjev na za javnost zaprti dražbi prodala portoroško vilo Marijo, s katero – kot kaže – vodstvo ni vedelo, kaj naj počne. S prodajo pa se očitno ne strinjajo Casinojevi delavci, saj se je kmalu po dražbi oglašil svet delavcev in protestiral, ker se vodstvo predhodno ni posvetovalo z zaposlenimi, s čimer naj bi kršilo zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju podjetij. Vilo Marija naj bi kupilo ljubljansko podjetje **Eurovek**, katerega ustanovitelj sta zakonca **Janez** in **Vanda Deželak**.

Evropa, brez matere in očeta?

Z letošnjim 1. majem se je hiša skupnosti evropskih narodov nekoliko povečala. Vsak dom ali hiša ima svojega gospodarja, očeta in (ali) mater. Ob tem se mi zastavlja vprašanje ali ima tudi Evropa svojega pravega očeta – Boga in Marijo za mater?

Opazam, da se Evropa izogiba vsemu, kar bi spominjalo na krščanstvo. Toda ali se je moč izogniti krščanskim koreninam? Zastava EU uporablja dvanajst zvezd, ki jih najdemo nad Marijino glavo. Božja previdnost je hotela, da je prav na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, 8. decembra 1955, Svet Evrope uradno sprejel ta simbol

za svojo zastavo. Evropa bi se naj zato kljub pridobitvam demokracije bolj zavedala svojih krščanskih korenin.

Že stara krščanska umetnost upodablja Marijo kot popolno ženo z dvanajstimi zlatimi zvezdami nad glavo, ki so strnjene v krog, simbol popolnosti. Pod svojimi nogami ima še kačo, ki se plazi po svetu. Ta na zastavi manjka. Kačo, podobo zla, hudiča je treba premagati, ji streti glavo. Kačo lahko razumemo kot tisto zlo, ki preprečuje to enotnost s Kristusom in med seboj. V Razodetju beremo podobno. Zmaj je hotel požreti Dete, ki ga je žena porodila. Dete, Kristus, predstavlja duhovno dimenzijo, zmaj pa materialno. Lahko rečemo, da gre za boj med ognjem požrešnosti, pohlepa, sebičnosti, ki ga predstavlja materialna dimenzija in duhovno dimenzijo, ki jo predstavlja Jezus, darujoča se ljubezen na križu. Žena je torej že premagala zlo. To bi morala biti duhovna osnova Evrope!

Zakaj je Rimski imperij propadel? Imel je moč, imel je »kruha in iger«, lahko rečemo zabave in materialnih stvari, imel je sužnje, ki so odlično poskrbeli za to. A ga je prav to zrušilo. Pri materialnem se začne zavist, pohlep. Vemo, da Rim ni hotel sprejeti krščanskega Boga! Edini propad, ki se ga je treba bati, je duhovni propad, ki mu sledi moralni propad in ki potegne za seboj tudi propad nekega naroda ali civilizacije.

Ali je to dobro, da črtamo Boga iz evropske ustave, bo pokazal čas. Kjer se izriva Boga, natančneje, kjer materialni interesi izrivajo Boga, tam se začne delitev: delitev med bogate in revne, med večvredne in manj vredne, začne se razslojevalna diskriminacija, skratka delitev, ki je nasprotje ljubezni, ki gradi, enotnost med ljudmi. Zato bi moralo

za kristjane povezovanje narodov pomeniti mnogo več, kakor pa s a m o i s k a n j e ekonomskega ali političnega i n t e r e s a stabilnosti.

K tem evropskim zvezdam na modrem nebu se očitno hočemo povzpeti tudi Slovenci. Na drugi strani pa se zdi, da prav tako želimo izriniti Boga iz družbenega življenja. Posledično se večajo tudi ekonomski monopoli, večja se arogantnost, zato je v krizi tudi enotnost naroda. Kdo nam bo odvalil kamen, ki nam leži na srcu, kamen ateističnega materializma, kamen surovega pohlepa, kamen perverznih političnih spletk, da bo lahko iz zatohlelega groba egoizma vstal duhovno mrtev človek. Kajti ko človek izgubi svoje jedro, postane agresivno usmerjen samo navzven, na materialno.

Po sami naravi materialno ne more biti osnova za enotnost, enost. Materialni zakoni so takšni. Če hočem imeti, moram vzeti nekje drugje ali drugemu, pogostokrat tudi na krivičen način. To nas ne združuje. Pri duhovnih dobrinah je drugače: če hočem obogateti, ni potrebno vzeti drugemu. Duhovne dobrine se ne delijo, temveč množijo. Kakor ljubezen, ki se ne deli, razdeljuje, kosa, temveč samo množi. Gre za drugačno, paradoksalno matematiko. Duhovne dobrine so podobne pravi ljubezni, ki je trdoživa kot črv: bolj ga sekaš in klestiš, bolj se množi. Če si hočemo pridobiti duhovne dobrine in jih deliti z drugimi, ni potrebno, da bi jih nekje vzeli in tam povzročili pomanjkanje. Če se obogatim jaz, ne postanem bogat samo jaz, temveč tudi drugi ob meni, moja družina, soseska, narod,

če hočete - narodi. Če je en narod duhovno bogat, bogat z družbenimi vrednotami, lahko s tem obogati tudi druge narode.

Kristjani naj bi bili kvas družbe, zato smo v skupni in odgovorni zavesti dolžni narediti vse, da bo ta Evropa imela dušo, da bo resnično lepa in prijetna. Ne dovolimo, da bo to Evropa v smislu reka rimske civilizacije: kruha, iger, moči, oblasti in denarja, brez Boga. Ne dovolimo, da ta Evropa nadomesti krščanskega Boga z bogovi moči, denarja in slave, kajti kaj hitro se lahko zgodi, da bo ta evropska civilizacija končala podobno kot tista rimska. Upoštevajmo temeljni, duhovni kamen EU, na katerem je pravzaprav začel graditi Robert Schuman. Edino ta da lahko smisel temu ekonomskemu napredku in materialnemu blagostanju. Le tako bo človek vedel, kaj s temi dobrinami početi, kako jih pravično uporabljati in deliti v skupno dobro, v rast duhovnih in humanih vrednot, ki človeka izpopolnjujejo, ki ga edine lahko osrečijo in resnično obogatijo, da bomo lahko nekoč deležni ne samo združene Evrope, temveč združenih nebes, nebeškega Jeruzalema, simbola mesta miru, blagostanja in večne ljubezni.

Zaupajmo Mariji, njenemu varstvu in priprošnji. Njeni ponižnosti, predvsem pa njenemu vzoru ubožstva in nesebične ljubezni, kajti, če je moč vladar sveta, potem v njem ni prostora za ljubezen!

Danilo Holc

Miklavževanje v Portorožu

Miklavževanje v portoroški župniji bo letos v nedeljo, 5. decembra. Pričetek bo ob 18 uri s sv. mašo, nato bodo otroci nižjih veroučnih razredov za svoje prijatelje zaigrali igrico. Sledi prihod sv. Miklavža s spremstvom, ki bo otroke ogovoril ter jih skromno obdaril. Sveti Miklavž že pred prihodom sporoča malim in velikim otrokom naslednje: »Niso najboljša tista največja darila in tudi najlepša niso. Najlepša so majhna, skromna darila. Nekatera prav nič ne stanejo, smo pa po njih veliko bogatejši! Če boste komu podarili nasmeh, pomoč, pozornost in prijaznost, bo to najlepše darilo.«

Heidi Mikuš

Pravilna izbira ali kaj nam ponuja desnica

Bil je lep dan. Kot ponavadi sem se zjutraj odpravil v šolo. Na poti sem si želel, da bi se zgodilo kaj nepričakovanega, izjemnega in zanimivega ter da bi pouk zaradi tega odpadel. Vendar se nikoli ni zgodilo nič. Bil sem ravno prva, prelomna generacija po osamosvojitvi, ki se ji je godila krivica. Ni nam pripadla čast, da bi postali Titovi pionirji in imeli smo zastarele učbenike. Krivica krivic pa je bila, da so prvi generaciji za nami ukinili ocenjevanje do tretjega razreda. Oviram navkljub sem spretno prilezel do sedmega razreda in ravno sem se pričel zavedati lastnega smisla, ko se je na šoli pripetil dogodek, ki se mi je močno vtisnil v spomin. Vendar pouk zaradi tega žal ni odpadel.

Bilo je leta 1996, ko so po televiziji vrteli legendarne japonske risanke od *Sampeija* dalje, vsak večer pa je vice iz rokava stresal *Princ z Bel Air-a*. Po radiu je bilo še mogoče slišati Ali Enov Sirni in Mesni. Bil je to tudi čas državnoborskih volitev in prihoda papeža v Slovenijo, ko je katolikom izrekel sveti stavek: »Papež ma vas rad«.

Sedmi razred je veljal za posebej težavnega, saj je v njem na OŠ Sečovlje vladala tovarišica (takrat še nismo uporabljali izraza učiteljica) za slovenščino. Vedno je bila nasmejana in z neverjetno lahkoto je zabijala cveke, če nisi postavil velike začetnice na pravo mesto. Zato je bil njen avto nešteto krat cilj vandalističnih ekspedicij. V tistem obdobju ji je v avtu važno visel rumen spominski šal, ki so ga prodajali na stojnicah ob papeževem obisku. Že to se mi je zdelo sumljivo. Dogodek, ki ga želim predstaviti, pa je bil povezan z izvolitvijo **Janeza Drnovška** za predsednika vlade. V državnem zboru je bil izvoljen z rezultatom 46 proti 44. To mu je uspelo s pomočjo glasu člana takratne opozicijske stranke SKD **Cirila Pucka**, ki je zadnji trenutek prestopil na drugo stran. Spominjam se karikature iz *Dela*, na kateri je Drnovšek sedel na stolu s tremi nogami, četrto pa mu je držal Pucko.

Dan zatem je prihrumela v razred tovarišica za slovenščino in nam povedala nekaj o Drnovškovi izvolitvi. Omenila je Puckovo packarijo in kako bo zaradi tega nastradal. Na tablo je narisala hrast in dejala: »To je najmočnejše drevo. Ne veter, ne dež in ne sneg mu ne morejo do živega. Lahko mu zlomijo

zmoto, ko je svojo dušo prodal hudiču in pravičnim preprečil prihod na oblast. »Zapomnite si to!« je še pribila tovarišica.

Moj namen ni razpravljati, ali je Pucko ravnal prav ali narobe, pač pa opozoriti, kako je tovarišico zaneslo, ko nam je v laični in politično neopredeljeni javni šoli pridigala o pravilni politični opciji in tako na mlade, nepopisane liste napisala prvi politični stavek. Kako je z neverjetno lahkoto prešla meje dovoljenega.

Tisti trenutek mi še ni bilo jasno, kakšno zvezo ima Ciril Pucko s hrastom, termiti in slovenščino. Morda se mi je ravno zaradi tega ta dogodek tako močno zapekel na »hard disk«. Razumel sem ga šele v srednji šoli, med uro sociologije, ko mi je postala jasna tudi zveza med rumenim šalom v avtu in njenim pridiganjem. Nato sem zagledal tovarišico, kako se je v predvoliinim obdobju leta 2000 smehljala s plakatov z napisom NSi. In letos je spet poskušala svojo srečo. Vendar, ali je njena politična opcija res prava? Smo res živeli pod napačno vlado vsa ta leta? Nam je bila resnica res prikrita? Je prepričanje njej podobnih tisto, ki nam bo prineslo novo Slovenijo? V razmislek.

Matej Rodela

kakšno vejo, vendar do njegove notranjosti ne bodo prišli, ker je zavarovana s trdo skorjo. Propade lahko samo, če ga bo kaj pričelo gristi od znotraj.« In je znotraj hrasta narisala termite. »To je njegova vest. Čas ga bo uničil.« Verjetno je zob časa ta stavek v mojem spominu načel, zato nisem prepričan, da je zvenel ravno tako, prepričan pa sem, da je hrast primerjala s Cirilom Puckom in napovedala, kako bo šele čas pokazal njegovo

LABORATORIO CON GLI ANZIANI DI ISOLA

In occasione della settimana dedicata all'anziano il 19 di ottobre le alunne della settima classe novennale della SE Vincenzo de Castro di Pirano hanno fatto visita alla Casa del pensionato di Isola.

Durante tutta la settimana a Isola si sono svolte diverse attività e spettacoli dedicati alle persone anziane, come pure le attività svolte dagli anziani stessi.

Le nostre alunne, accompagnate dall'insegnante Nada Dellore, hanno preparato per gli anziani un laboratorio di addoppi

per le feste natalizie. Con l'aiuto delle alunne hanno così realizzato le stelle di carta rossa e dorata e le stelle di Natale fatte di carta crepa. Tutto il gruppo di anziani ha lavorato con entusiasmo e creatività. Questo incontro si è svolto in un clima piacevole e allegro per tutti. Le alunne erano orgogliose di aver aiutato gli anziani nel lavoro manuale. Gli anziani erano contenti di aver passato due ore con i giovani esprimendo la loro creatività e lavorando con grande entusiasmo.

Tutti si sono ripromessi di ripetere l'esperienza.

Nada Dellore

Šport v Portorožu za domačine in goste

V razvitem svetu je šport že način življenja. Tudi v Portorožu bi počasi morali razmišljati v tej smeri in ponuditi še kaj razen sonca in morja. Nujno potreben je olimpijski bazen (50x25m) s stolpom za skoke v vodo, kegljišče, igrišča za odbojko na mivki ter nekaj drugih športnih vsebin na plaži.

Bazen naj bi zgradili na osrednji plaži, in sicer tako, da bi ga lahko uporabljali vse leto. Čez dan ga bi uporabljali domačini in gosti, v jutranjih in večernih urah pa tekmovalci. Na bazenu bi lahko delovala plavalna šola s programom učenja, vadbe in tekmovanji. Zelo atraktivna športna zvrst, ki bi jo lahko gojili na bazenu so tudi skoki v vodo. Na priprave bi privabili številne tekmovalce, hkrati pa tudi publiko. Za publiko so sicer zanimivi še naslednji vodni športi: sinhrono plavanje (ženske), sinhroni skoki s trimetrške deske ter vaterpolo.

Sodobno kegljišče je ob tej strukturi gostov preprosto potreba. Precej naših gostov se v domačem kraju redno ukvarja s kegljanjem in se na tudi na dopustu kegljanju odreče le v primeru, če nima priložnosti za to. Priprava primernih programov z rekreacijskimi vsebinami - v povezavi z nekaj tekmovalnosti - je pomembna popestritev turistične ponudbe. K

temu pa bi dodali še program domačega kegljaškega kluba, ki ima bogate organizacijske in drugačne izkušnje s kegljanjem.

Odbojka na mivki, kot olimpijska disci-

Deloval bi naj kot naravna potreba, ki ne moti ne kopalcev ne domačinov.

Na plaži bi lahko gojili številne športne vsebine.

Nesporna je denimo izposoja čolnov in jadrnic, zelo vprašljivo pa vse, kar predstavlja potencialno nevarnost za obiskovalce plaže ali povzroča hrup. Na plažo sodijo sodijo igrala za najmlajše, a hkrati prostor ne sme postati luna-park. Vedno znova se rojevajo nove športne in para-športne panoge, ki večinoma »zasledujejo« dva cilja: zabavo in zaslužek. Šport je že tako star in preanaliziran, da strokovnjaki suvereno lahko presodijo, kaj je res šport, kaj pa je samo poslovni interes. Plaža je tako izjemna vrednota, da terja izostren upravljalški posluh s svetovljanskim znanjem in izkušnjami.

Zdenko Vozlič

plina, sodi na plažo. Je pa potreben objekt z vso potrebno infrastrukturo, zunanjim videzom in funkcionalnostjo dodelati v smislu realnih potreb, estetike in vplivov na okolico.

Jasmin Bečirovič na evropskem tronu

Lucijski tajski boksar **Jasmin Bečirovič** (*Thai-Boxing-Club Tiger Portorož*) je konec oktobra zabeležil izjemen tekmovalni uspeh. Na prvenstvu Stare celine v Pragi je v kategoriji do 91 kilogramov postal evropski prvak. Prikazal je dva izjemna boja. V polfinalu je najprej premagal ruskega borca **Kadijeva**, v finalu pa še Čeha **Biskopa**. Z naslovom, ki pomeni enega največjih slovenskih mednarodnih uspehov v borilnih veščinah, je potrdil srebrno medaljo z letošnjega svetovnega prvenstva na Tajskem ter vrsto drugih vrhunskih tekmovalnih dosežkov v zadnjih petih letih. Tajski boks prav po Bečirovičevi zaslugi na

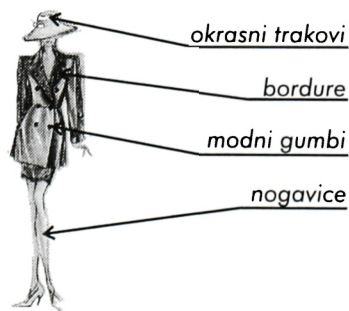

Obali doživlja razcvet. V klubu je vse večje število mladih, povečujejo se ambicije, rojevajo se nove zamisli. Vse to potrjuje čedalje večje zanimanje medijev za ta šport. Jasmin, ki vsakodnevno trdo vadi, si želi, da bi tajski boks odločneje »zagrabilo« turistično gospodarstvo. Gala prireditve z nastopi profesionalnih tajskih boksarjev, ki bi jih prirejali v Portorožu in drugih krajih Obale, bi bile nedvomno prvovrstne turistične atrakcije.

(až)

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice *Levante* in **MURA**

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90

OLE, OLE, OLENA

»Ali me slišiš?« je slogan letošnjega 1. decembra, mednarodnega dneva boja proti AIDS-u, ki se mu s svojimi aktivnostmi pridružuje tudi naš, piranski Rdeči križ.

Mnogi so bili doslej gluhi za mnoge informacije, ki govore o tveganju, da se nalezemo te nevarne bolezni. Ko pa so pred slabim mesecem dni iz medijev izvedeli o smrti enaindvajsetletne Ukrajinke *Olene P.* v Mostarju, jih je vendarle pograbil pekleni strah. Najbrž je bila, vsaj sprva, povsem običajno dekle, ki je, kot mnogi iz vzhodnoevropskih držav izza nekdanje železne zaves, odšla na zahod v upanju, da bo našla boljše in lažnejše življenje. Mladost ji je zameglila zdrav razum in tako jo je najbrž preslepila želja po blišču.

Lotila se je na videz hitro in visoko donosnega, a žal umazanega posla: prostitucije. V Sloveniji je torej najstniška Olena začela z najstarejšo obrtjo. Pravijo, da se je pri njej vsak dan izmenjalo povprečno po osem strank. Iz naše države je svojo obrt kmalu preselila v Srbijo in Črno goro ter v Bosno. Umrila je za pljučnico, posledico popolnoma razmjanega imunskega sistema zaradi okuženosti z virusom AIDS, sifilisom in hepatitisom C.

Med njenimi nekdanjimi strankami, ki so jo lahko prepoznale na fotografiji, je zavladala pravcata panika. Odtlej živijo nekateri v

paranoičnem strahu. Množična testiranja za ugotovitev morebitne okuženosti z virusom AIDS-a se mrzlično vrstijo v vseh večjih zdravstvenih centrih. Mnoge bo tudi po negativnem testnem izvidu vsaj še nekaj let pestila teža negotovosti.

Okoli 98 odstotkov vseh registriranih primerov aidsa se je pojavilo v naslednjih skupinah:

- moški z aktivno homoseksualno in biseksualno dejavnostjo,
- sedanjí ali nekdanji uživalci nelegalnih intravenoznih mamil,
- osebe, ki so s transfuzijo prejele okuženo kri ali krvne pripravke (opozorilo: V Sloveniji testiramo kri na virus Hiv od leta dalje!),
- bolniki z motnjami strjevanja krvi (npr. hemofiliki), ki so dobili okužene komercialne pripravke iz plazme,
- heteroseksualno aktivni moški in ženske, vključno spolni partnerji obolenimi ali okuženimi za AIDS ter osebe, ki prihajajo iz dežel, kjer se bolezen prenaša s heteroseksualnimi odnosi,
- otroci, ki so jih rodile okužene matere.

Živimo v času globalizacije, tranzicije, (post)seksualne revolucije, dobe medijev in informatike. Vse to prinaša pozitivne, pa tudi negativne posledice za slehernega izmed nas: ne le zdravstvene, socialne, ekonomske, temveč tudi osebnostne. Nekoč je nekdo zapisal, da je največji problem današnjega človeka širjenje meja svobode posameznika, s tem pa tudi tveganje odločanja. Da bi uspeli

živeti uravnoteženo in bi hkrati bili zadovoljni, je potrebne veliko osebne zrelosti, nekaj znanja in predvsem zdrave (kot radi rečemo, kmečke) pameti).

Tako je tudi s tveganjem za okužbo z virusom AIDS-a. Le osveščenost, odgovorna spolnost ter urejen – zdrav - življenjski slog so zanesljivi dejavniki, ki nam lahko pomagajo, da se izognemo okužbi z virusom HIV-a. Ne pustimo se brezglavo zapeljati trenutnim najbolj trendovskim življenjskim stilom, ki pogosto vsiljujejo več partnerstvo, promiskviteto kot edino človeka vredno življenje, užitek in razposajenost pa kot neobhodna spremljevalca modernega človeka. Koliko osebnih, vsestranskih bolečin bi bilo prihranjenih, če ne bi toliko hlepeli po slepem zadovoljevanju lastnih užitek.

Zdravstveno-vzgojno gradivo na stojnici v Piranu in na mejnem prehodu Dragonja

Da bi povečali osveščenost spolno aktivnega prebivalstva, Območno združenje Rdečega križa Piran pripravlja z mladimi prostovoljci piranske Gimnazije – vodi jih mentorica prof. **Daniela Kozlovič** - posebno akcijo: 1. decembra bo v Piranu, na Tartinijevem trgu, postavljena stojnica, na kateri bodo med 9. in 12. uro delili zdravstveno-vzgojno gradivo s prezervativi. Druga skupina prostovoljcev bo enako aktivnost izpeljala v bližini mejnega prehoda Dragonja, kjer bodo z deljenjem gradiva mimo vozeče voznike poskušali opozoriti, da sodijo prav oni med zelo ogrožene.

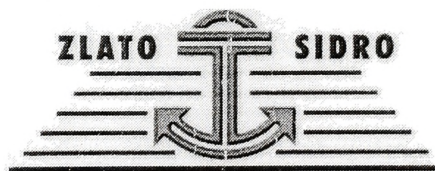
Valentina Klemše

• Človeška želja po nadvladi in nezaupljivost sta nas oslepili, tako da ne vidimo očitnega: da naravni viri niso brezmejni, da jih bo prej ali slej zmanjkalo in da se bo narava uprla človeškemu pohlepu.

(Erich Fromm, Imeti ali biti?)

• Potrošnja je oblika imeti, morda najpogostejša v sodobni industrijski družbi blaginje.

(Erich Fromm, Imeti ali biti?)

Pizzerija Zlato sidro
Obala 111 Lucija

Odprta vsak dan od 11. do 23. ure

Se priporoča s pestro izbiro pic in drugih jedi.

Uspešen program piranskega zdravstvenega doma:

Test hoje na dva kilometra

Sobotni dopoldanski test hoje, ki ga je Zdravstveni dom Piran - zdravstveno-vzgojni center v okviru programov svetovanja za zdravje pripravil letošnjega 23. oktobra pri strunjanskem Zdravilišču Krka, je pritegnil številne udeležence, ki so želeli preveriti svojo telesno zmogljivost. K organizaciji akcije so se pridružili tudi člani istrske podružnice Društva za zdravje srca in ožilja, ki so merili raven holesterola in krvnega sladkorja ter Lovro Korsič, zdravnik specialist kardiolog, ki je opravljal individualno svetovanje.

Test hoje je enostaven, natančen, varen, široko dostopen in ponovljiv test, ki - v okviru naših sposobnosti na osnovi hitre hoje na dva kilometra ter dobljenih rezultatov (časa in hitrosti hoje, srčnega utripa ob koncu hoje, upoštevajoč tudi starost, spol, telesno težo in višino testiranega) - določi našo telesno zmogljivost (*fitnes indeks*). Testiranje poda tudi oceno primernosti telesne teže, naše prehranjenosti, ki jo danes ocenjujemo z izračunom razmerja med telesno maso in kvadratom telesne višine. Temu razmerju rečemo *indeks telesne mase* (ITM). Test je primeren za vse telesno nedejavne, a tudi dejavne ljudi. Testiranci ga lahko ponovijo po nekaj mesecih vadbe in tako spremljajo razvoj svojih telesnih zmogljivosti, hkrati predstavlja ustrezno vzpodbudo za večanje in vzdrževanje telesne teže. Udeleženci po opravljenem testu prejmejo izračun telesne zmogljivosti in priporočila o primerni telesni aktivnosti (vadbi).

Ljudje navadno potrebujejo nekaj časa, da tovrstne akcije bolje spoznajo, jim zaupajo in vidijo v njih nek smisel. Več telesne aktivnosti zmanjšuje količino maščobnega tkiva in povečuje mišično

maso, kar je zelo pomembno pri nižanju in vzdrževanju primerne oziroma zdrave telesne teže. Prvi test je mišljen bolj kot trening. P o s a m e z n i k namreč težko oceni, kako hitro bo zmozel enakomerno prehoditi dvokilometrsko razdaljo. Tovrstni testi pogosto pritegnejo ljudi, ki bi sicer morda nikoli ne prestopili praga športnih

parkov. Ko ljudje postanejo telesno dejavnejši, običajno začutijo koristnost vadbe in se bolje počutijo.

Gibanje je pomemben varuh zdravja, ki pomaga tudi pri zdravljenju različnih bolezni. Najbolje je, če izberemo tiste oblike aktivnosti, ki so nam najljubše in jih najlažje vključimo v svoj vsakodnevni ritem življenja, ter hkrati ustrezajo našim telesnim zmogljivostim, letom in zdravstvenemu stanju. Tako se gibanje človeku priljubi in postane zanj nepogrešljiv del življenja, kar potrjujejo s pozitivnimi izkušnjami in pridnim aktivnim delom vsi udeleženci, vključeni v programe Zdravstvenega doma Piran.

Dragica Blatnik, dipl.m.s., koordinatorica zdravstveno vzgojnih programov ZD Piran

Kip na delfinih jahajočega dečka v vodometnem bazenčku Zdravilišča Strunjan.

LUMA ŠPORT

TRGOVINA in SERVIS KOLES

Miklavž, Božiček, Dedek Mraz
igrače kupujejo pri nas.

PORTOROŽ-LUCIJA, Obala 127 (v križišču)

URNIK: vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 19.
sobota od 9. do 12.

Tel.: 05 677 10 70

e-mail: lucmag@siol.net

Spletna stran: www.lumahrvin.si

CRUISE & FERRY CENTER TURISTIČNA AGENCIJA

Specialisti za križarjenja in vse vrste prevozov: Trajektni, letalski in železniški.
Počitnice in hoteli po vsem svetu.

Ekskluzivno zastopamo naslednje družbe:

Costa Crociere, MSC Crociere, Louis Cruises, Royal Caribbean & Celebrity Cruises, Carnival, Princess, Cunard, Minoan Lines, Superfast & BSF, G&A, Anek, GNV, Corsica & Sardinia Ferries, Moby Lines, Jadrolinija, Tirrenia, SNAV, SEM, P&O, Viking, Trenitalia, Britrail, Amtrak, Finnrail, ...

Cruise & Ferry Center, Obrtna cona - Liminjanska 94b, Lucija
Pričakujemo vas od 10.00 - 18.00 ure.

Pokličite: (05) 67 10 777

www.cruise-ferry-center.com

Portorožan št. 3, september-oktober 2004, Portoroška igralnica mora postati zopet portoroška, Portorožan št. 4, november 2004, Odgovora na članek, objavljena v Pismih bralcev

Odgovor na moj članek Portoroška igralnica mora postati zopet portoroška, ki ga je podpisala Služba za stike z javnostjo Marine Portorož d.d., je pričakovano neargumentiran, odgovor gospoda Vladimira Prelca pa značilno nedostojen in žaljiv. Od gneva, ker ne najde pravih argumentov, se g. Prelc poslužuje natolcevanja in groženj, tako kot je počel ves čas, ko je bil sekretar v Casinju. Njegove metode izhajajo iz nekdanje oblastniške prakse, ko je preganjal drugače misleče, zase pa si je poskrbel vse mogoče privilegije, ki so bili na razpolago. Poskrbel je, da mu je igralnica kupila manjkajoča leta do upokojitve, pridobil si je dostojen kupček delnic Marine in se usidral v nadzorni svet Marine, kjer skupaj z Dobravcem za primerno nagrado ščitita položaj g. Enesa Loja. Za ljudi njegovega kova so vsi, ki bi lahko ogrozili njihove prisvojene privilegije, brezmejno hudobni. Očitno je brezmejno dober on. Dokaz za njegovo dobroto je disciplinski konstrukt, ki ga je s svojim krogom vodil proti meni, zaradi česar sem bil za štiri leta nezakonito odpuščen z dela. Ni jim uspelo! Sodišče je presodilo, da me mora igralnica ponovno pozvati na delo in plačati vse zaozostale plače, skupaj z zamudnimi obrestmi. Posebej indikativne so navedbe tega člana Zveze komunistov – gibanja za Jugoslavijo in privilegiranega upokojenca, ko v prvi osebi množine govori, da »je bil Lipovec tiho, ko se je igralnica sesedala, in se je oglasil sedaj, ko skušamo rešiti njeno poslovno življenje«. Nezaslišano! Kdo ste tisti, ki skušate rešiti igralnico? Od kdaj privilegirani upokojeneci rešujejo poslovno življenje podjetij in kdo jih je prosil, da to počnejo? Bivši sodelavci UDBE in nekdanji oblastniki se očitno ne morejo odreči oblasti, privilegijem in izključevanju. Imajo se za edine kompetentne, da razsojajo, kaj je uspešno in kaj ne! Zmanjševanje prometa igralnice - kar ima za posledico 100 milijonov SIT manj plačane koncesijske dajatve, zniževanje obiska in neznosne medsebojne odnose zaradi enostransko prekinjenih dogovorov s sindikati - Vladimir Prelc in njegov krog razglašata za reševanje poslovnega življenja portoroške igralnice! Če bo kdo napisal, da je to uničevanje igralnice in ne reševanje, bo g. Prelc, kot grozi v zaključku svojega odgovora, našel

poti za takšne pisatelje, po katerih jih bo moč spraviti k pameti, ali pa se bodo ti »sovražniki ljudstva« s pomočjo preizkušenih udbovskih metod kar sami degradirali, razvrednotili - izničili, kot si to želi g. Prelc. Prepričan sem, da bo kazenska ovadba in zasebna tožba dovolj učinkovito umirila tajno ložo rešiteljev poslovnega življenja portoroške igralnice. Služba za stike z javnostjo Marine Portorož d.d. ne zanika, da Marina letno ustvari 400 milijonov SIT celotnega dobička, pri čemer občini letno prispeva nekaj milijonov miloščine, tako da se bogatijo predvsem lastniki Marine. Družinski člani delavcev igralnice, zaradi okleščene ustanovnega kapitala, v Marini niso mogli postati delničarji in tako niso imeli možnosti vložiti v Marino svojih certifikatov.

Rad verjamem, da v Italiji - s 10.000 kilometri obale in Hrvaški z ne mnogo manj - marine domnevno plačujejo manjše prispevke, kot jih plačuje portoroška Marina. Vsak povprečno inteligenten bralec dobro ve, zakaj. Ko se bomo uskladili z Evropo, kot pravijo v službi za stike z javnostjo, torej, ko bo slovenska obala dolga najmanj 3000 kilometrov, potem lahko portoroško Marino oprostimo prav vseh dajatev, rent ali taks zaradi onesnaževanja okolja.

Miran Lipovec

UNID d.o.o. Piran

- mladinski servis
- Internet storitve, web design

Župančičeva 14, 6330 Piran

tel./fax 05 / 673-15-21

<http://www.klub-mp.si>

Email: servis@klub-mp.si

TO NI MOJ POSEL

Tole je zgodba o štirih ljudeh, ki so se imenovali: VSAK, NEKDO, KDORKOLI in NIHČE. Morali so opraviti pomemben posel.

VSAK je bil prepričan, da ga bo NEKDO opravil. KDORKOLI bi to lahko naredil, vendar ga NIHČE ni. NEKDO se je zaradi tega razjezil, ker je ta posel moral opraviti VSAK. VSAK pa je mislil, da to lahko naredi KDORKOLI. NIHČE pa ni dojel, da tega ne bo VSAK naredil.

Končalo se je tako, da je VSAK obtožil NEKOGA, ker NIHČE ni opravil tistega, kar bi lahko KDORKOLI.

(vir: piranews-press.com)

Lokalna kronika

* V četrtek, 4. novembra malo pred deveto zjutraj je v prostorih piranske pošte prišlo do poskusa ropa. Šestindvajsetletni Ljubljčan je preskočil blagajniški pult in z nožem v roki od uslužbenke zahteval, da mu izroči denar. V tem je iz zadnjih prostorov prišel vzdrževalec Iztok Žerjal in skočil na roparja. Podrl ga je na tla in ga držal v prijemu do prihoda policije. Pogumemu vzdrževalcu se je zahvalil tudi komandir piranske policijske postaje Silvan Černac, ki je predlagal, da Žerjalu podelijo priznanje policije za hrabra dejanja.

* V večernih urah v petek, 8. novembra je v enem izmed portoroških hotelov neznan storilec izkoristil nepazljivost enega izmed zaposlenih in mu v garderobi izmaknil denarnico, v kateri so poleg eurov in tolarjev bile še bančne kartice in osebni dokumenti. Skupno je delavec oškodovan za 130.000 tolarjev.

* Število ognjemetov v Portorožu in okolici se je skrajno razpaslo. Poka že ob vsaki malo pomembnejši prireditvi. Ognjemeti so marsikomu v veselje, žal pa zlasti na starejše občane, da o živalih sploh ne govorimo, učinkujejo porazno. Svet KS Portorož je prejel več pritožb krajanov zaradi pretiravanja z ognjemeti in s tem seznanil piransko občino. Županja Vojka Štular je sporočila, da dovoljenja za izvajanje ognjemetov izdaja upravna enota, medtem ko občina izdaja dovoljenja za uporabe javne površine za izvajanje ognjemeta. »Ne glede na navedeno, bomo v skladu z vašim opozorilom in našimi pooblastili upoštevali strožje kriterije pri izdajanju dovoljenj,« je obljubila županja.

Vi sprašujete, Portorožan odgovarja

Investitor za obnovo starega hotela Palace trmasto vztraja pri dodatnih (nepotrebnih in prav neokusnih!) pozidavah, krajan pa ta del lokacijskega načrta vztrajno zavračajo. Pravijo, da kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Kdo bo imel dobiček v tem prepiru?

Arheologi, ki bodo že v kratkem služili honorarje z razpravami o razvalinah sredi Portoroža.

Smo slišali, da je ministrstvo za finance iz državnega proračuna izločilo gradnjo doma paraplegikov v naši občini. Ali je kakšna možnost, da bi država vseeno našla denarna sredstva za zaključek gradnje?

Je! Zveza paraplegikov naj se iz okrilja ministrstva za delo, družino in socialne zadeve zateče pod okrilje ministrstva za obrambo, kjer tudi izven proračuna zmeraj najdejo kak tolar zase...

Konec novembra se bodo v naši občini zopet srečali predsedniki sedemnajstih Srednjeevropskih držav. Kakšen je pravzaprav namen tega srečanja?

Pometene in oprane piranske ulice.

Občina je kupila prostor ob morju, kjer je bila nekdanja piranska avtobusna postaja in slišati je, da nameravajo tamkaj urediti mestni park. Zakaj ravno park?

Zato, da ne bodo v naši občini Pirančani edini, katerim nihče ne parkira na zelenicah...

Čeprav kakiji letos zamujajo z zorenjem, je v Strunjanu vseeno potekal praznik teh sadežev. Zakaj organizatorji niso praznika raje predstavili za teden ali dva? Bilo bi bolj pestro!

Saj tudi naši politiki zamujajo z zorenjem, pa zaradi tega država ne predstavlja volitev!

Slišali smo, da evropska ribolovna zakonodaja ogroža večstoletni, tradicionalni način ulova cipljev v Piranskem zalivu in da Slovenija ni dovolj pohitela, da bi uveljavila lastno ribolovno strategijo (kot to počnejo druge države in s tem zaščitijo svoje državljane). Ali bo že končno kdaj poskrbljeno za naše ribiče?

Bo – ko bo morje segalo do Ljubljanskega barja...

Čeprav ima zid, katerega gradijo na vstopu v Piran, vsa potrebna soglasja in ima menda tudi varovalno funkcijo, mnogi občani nasprotujejo postavitvi. Kaj pa menite vi?

Če imajo Dubrovčani in Kitajci svoj zid, če imajo Ljubljančani svoj rimski zid v predmestju prestolnice, če imajo Jeruzalemčani svoj zid objokovanja in če so ga imeli do nedavnega tudi Berlinčani in še kdo – pa naj imajo svojega še Pirančani!

S.P.

Čvek v bifeju Pri žejni sipi (Odlomki)

* Medtem ko ga na ministrstvu za kulturo svirajo, se jim podira godbeni dom v Piranu. (Troblja)

* Če bodo nad garažno hišo zares gradili stanovanja z razgledom na pokopališče, bom med prvimi kupci; potem moja tašča, ki se boji smrti, ne bo več prihajala na obisk. (Tugomir)

* Ni res! Nikoli nisem trdil, da so piranski občinarji nezmožni! Nasprotno – trdim, da so vsega zmožni... (Tvrdko)

* Menjal bom zdravnika! Dosedanji mi predpisuje taka zdravila, da sem zmeraj največ po tri dni na bolniški. (Zdravko)

* Ker tudi hrup in kričanje sodita v kategorijo dejavnikov, ki kontaminirajo okolje, sem ženi prepovedal, da kriči name, kadar pridem domov iz Žejne sipe. (Tihomir)

* Ob vseh ukrepih in zakonodajah okrog ribolova se začnem resno spraševati, če oblast drži s ciplji ali z ribiči... (Nini Sardon)

* Politikom in turističnim delavcem je lahko: svoje neuspehe zmeraj opravičujejo z neugodnimi mednarodnimi razmerami! (Javko)

* Vsaj za martinovo bi lahko dali vsem policajem prosto! (Vinko)

S.P.

Sedaj mi svinjajo moje mesto še politiki

Osebnost mi je na morju najlepše spomladi in jeseni. Veliko turistov prihaja z enakimi občutki v prijetno klimo in spokojnost. Vendar so bile letošnje volitve pri nas za nekatere pomembnejše od gostov. Ves september in začetek oktobra so svinjali od Punte do Sečovelj pa tja do konca drevoreda v Strunjanu, kot tudi do samega hotela Svoboda.

Kamorkoli si se ozrl, so vate zijale neokusne face in te silile k veliki potrebi. Po moje je to nezakonito, predvsem pa nekulturno in nemoralno. Sprašujem se, kako si dovolijo naši oblastniki sprejeti tak odlok, ki to dovoljuje. Ali res morate preko vseh trupel. V bodoče se bom zoprstavljal temu nasilju nad ljudmi in prostorom. Plačajte in plakati-rajte na javnih plakatnih mestih pa pika. Presenečeno pa sem ugotovil, da je skoraj na polovico plakatih po kandelabrih, visela naša županja. Rezultati volitev so pokazali, kaj si tudi o tem mislimo občani.

P.S.V tem času sem prepotoval in poslikal pol Slovenije, vključno z Ljubljano, a nikjer ni bilo niti podobne svinjarije.

Besedilo in fotografije: Ivan Zupančič - Župa

So oljke obrodile – pogled na oljčni gaj, ki prekriva pobočje grička, na katerem kraljuje hotel Metropol.

MI MED SEBOJ

* Društvo upokojenecv Piran se najlepše zahvaljuje **vaščanom Sv. Petra in Nove vasi** za prijazen in pristrčen sprejem. Posebna zahvala velja vsem tistim, ki so se našim članom posvetili in jim pripravili nepozabno doživetje.

Park Istra - Ob polstoletni obletnici podpisa Londonskega memoranduma, ko je Slovenska Istra, ki je bila nekaj časa po drugi svetovni vojni v okrilju Svobodnega tržaškega ozemlja kot cona B, je tik ob novem križišču, ki pelje v lucijsko obrtno cono, naša občina uredila spominski park Istra, na katerega so postavili kamnite osamelce oziroma monolite, katerih simbolike še nismo razjasnili.

• Če želimo biti del družbe, moramo sprejeti tudi njena pravila. Če smo del skupnosti, moramo sprejeti tudi vedenjske vzorce, s katerimi se mogoče ne strinjamo. Vendar so tudi primeri, ko je ta konformizem nedvomno nesprejemljiv, ko je stališče večine nemoralno in moramo zato delovati po svoji vesti.
(Noam Chomsky, ameriški lingvist in filozof)

PROSTVOLJNI PRISPEVKI:

Že julija meseca je za Portorožana prispevala 1.500 tolarjev družina **JURIČ** iz Portoroža. Opravičujemo se, ker smo jih v prešnjih številkah pozabili omeniti. Za to številko pa so darovali: **gospa** iz Portoroža 2.000 tolarjev, **Mafalda PAHOR** 2.000 SIT in **Elizabeta POSPEH** 5.000 SIT.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu krajevne skupnosti Portorož (Obala 16, I. nadstr.) ali po položnici na transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431, s pripisom »Za Portorožana«. Zahvaljujemo se vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

PORTOROŽANOVIMALI OGLASI

* Poceni (20.000 SIT) prodam 5 let star **pralni stroj** Gorenje, brezhibno delujoč in lepo ohranjen. Informacije: 031/750-648, 05/67-77-600.

* **Izobražujem** solo petje s tehniko. Šola poteka v Kopru. Prijavijo se lahko osebe vseh starosti, tudi glasbeniki, k dopolnjevanju znanja, na tečaj ali štiriletno šolanje. Informacije na tel: 040/300-010, 05/64-00-582, 05/64-14-582.

* **Vendo piante**, frutta e palme, due tini di plastica, una botte d'acciaio da 2/2 hl. Vigneti in affitto ho da vendere. Chiamare: 05/672-22-98 (Pitacco, Sicciole 73).

* **Prodajam sadike**, sadje in palme. Prodajam dva plastična soda in enega iz inoksa (2,2 hl). Oddam ali prodam tudi vinograd. Informacije po tel. 05/672-22-98 (Pitacco, Sečovlje 73).

* **BON JOUR! COMMENT ÇA VA?** Kulturno društvo "Peter Martinc" Koper vlijudno vabi k vpisu v začetni tečaj francoskega jezika za otroke, ki jih veseli učenje jezika skozi igro. Ure francoščine bodo vsako sredo od 18. do 19. ure v pravljinični sobi v Mestni knjižnici Izola, pričnejo pa se 20. oktobra. Starši se lahko za ostale informacije obrnete na predsednico društva, gospo Nevo Zajc (041/692-389).

Objava malih oglasov v Portorožanu je brezplačna (razen komercialnih malih oglasov). Svoj mali oglas lahko sporočite po telefonu (05/674-09-47 ali 674-09-48), po elektronski pošti (ks.portoroz@amis.net), po običajni pošti (Krajevna skupnost Portorož, Obala 16, 6320 Portorož), ali ga dostavite osebno v uradništvu v stavbi KS Portorož (1.nadstr. levo).

• Mogoče je biti pogumen, čeprav se umaknemo. Mogoče je vztrajati v bitki, čeprav nismo pogumni.
(Sokrat)

Številka / Numero 5 * November / novembre-décembre / dicembre 2004 * letnik / anno XIV * Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 850 * izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ / COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE * Naslov uredništva / L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož / Lungomare 16, 6320 PORTOROSE * UREDNIŠTVO / REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. urednik), **Mitja JANČAR** (odg. urednik), **Andrej ŽNIDARČIČ** (sekretar), **Livija SIKUR ZORMAN**, **Nada KOZINA**, **Heidi MIKUŠ** * računalniški prelom: **Edi ZADNIK** * tisk / stampa: **PIGRAF d.o.o. Izola** * izhaja: mesečno * naklada: 3.000 izvodov * cena: 0 SIT * Tel. Uredništva: 05 / 674-09-48 ali 674-09-47 * e-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE / A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Sonja POŽAR**, **Špela PAHOR**, **Valentina KLEMŠE**, **Jakob ČEMAŽAR**, **Franc PRELC**, **Zdenko VOZLIČ**, **Danilo HOLC**, **Slavko GABERC**, **Igor BIZJAN**, **Silvan ČERNAC**, **Sebastjan JERETIČ**, **Matej RODELA**, **Peter MIKUŠ**, **Ivan ZUPANČIČ** - ŽUPA in še kdo.

Zgodba kar tako:

IN VINO VERITAS: KRONOLOGIJA NEKEGA POLETNEGA POPOLDNEVA PRED BEPIJEVO KANTINO

Čeprav poletje pravzaprav ni bilo zelo vroče, smo se vsi prisotni strinjali da bi bilo dobro, ako bi tisto močno Bepijevo malvazijo nekoliko razredčili z radensko. Sonce je namreč kar močno žgalo in nihče od prisotnih ni želel popiti več, kakor prenese. Bog ne daj.

No, moč sonca je počasi kopnela in z njo tudi zaloge radenske, na srečo je bilo v kantini še kar nekaj sodov in intuicija, ki se prebudi v žejnem človeku, je dala vedeti, da jih je vsaj še nekaj polnih. Ravno ko je Bepi ožemal še zadnje kaplje pred naslednjo polnitvijo nevmkatere bukalete, je Anže, ki je ravno tega dne prispel iz dežele nad Črnim Kalom, z razneženim, rdečeličnim obrazom povedal, da »kok bomo mi zdej nobl pa fajn k se bo marina zgradila vse tja do Ribiča«. Ravno je hotel še nekaj dodati o novih hotelskih kapacitetah, pa si je raje premislil, ko je Toni med zobmi povedal nekaj, kar se je slišalo kot: »muči šturlo, ki nimaš pojma«.

To, da Anže nima pojma o lokalnem dogajanju, je bilo sicer vsem prisotnim kristalno jasno, vendar se je le Toniju ljubilo to misel tudi izustiti. Ostali smo zgolj ocenjevali, ali so naši kozarci napol polni ali napol prazni. Vsi smo bili po malem že naveličani vseh tistih,

ki so blagoslavljali odločitve, ki naj bi našemu kraju prinesli dobrobit in srečo. To, da bodo nove hotelsko-navtične zmogljivosti v dobro zgolj in predvsem institucionalnim vlagateljem, nam je bilo jasno. Lokalci smo bili zgolj nekakšni nergajoči nebodijihtraba. Bepi o institucionalnih vlagateljih ni imel pojma,

spoznal pa se je na oljke in vino in ni mu bilo prav, da je moral za svojo osmico izpolnjevati vsako leto težje in zahtevnejše pogoje. Zaradi raznih predpisov se mu je komajda izplačalo prodajati malvazijo foreštom, ki so sicer bili navdušeni nad njo.

Ticjo se je sam pri sebi ravno ukvarjal z idejo, da bi svoje prihranke od stanovanjsko-varčevalne sheme namenil za nakup te dobre malvazije in je v mislih že preračunaval, koliko hektolitrov bo to zneslo. Luka, ki je bil od vseh prisotnih še največji sanjač, je predlagal, da bi lokalno navezo politikov in kapitala povabili v Bepijevo kantino na konstruktiven pogovor ob duhapoživljajoči malvaziji, kjer bi lokalci prisotni gospodi razložili, da si ne želijo novih ograj, zapornic, betona..., ampak da bi se radi tvorno vključili v razvoj kraja in ne služili zgolj kot delovna sila v velikih podjetjih. Ampak Luka je bil sanjač in Bepi je predlagal, da bi njegove utopične ideje utopili z novo bukaletjo. Dan se je nagibal k večeru in sonce se je počasi potapljalo za soline, ko je tudi Anže iz dežele nad Črnim Kalom skapiral, da tudi tukaj živijo ljudje k, jim ni vseeno, kaj se bo dogajalo z njihovim krajem.

Peter Mikuš

Slaščičarna dobrih sladice

MIGNON

v Portorožu
in pekarna z butikom sladkih dobrot

v Luciji vas vabita,
da si posladkate jesenske dni.

AVDITORIJ PORTOROŽ

PIRANSKI DNEVI ARHITEKTURE

* 26. – 28. november, Gledališče Tartini Piran

JUBILEJNI KONCERT SLAVKA IVANČIČA Z GOSTI

* Sobota, 27. november, ob 20. uri

TA VESELI DAN KULTURE

Dan odprtih vrat 2004 v gledališču Tartini Piran (Avditorij se predstavi)

* Petek, 3. december

NOVOLETNI GALA KONCERT

* Četrtek, 30. december – Orkester Slovenske filharmonije z gosti

Za denar je treba delati,

NLB Skladi

NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o.
Copova ulica 3, 1000 Ljubljana

z denarjem je treba znati.

Naložba v vzajemne sklade družbe NLB Skladi

vam omogoča preprosto varčevanje z izborom med različnimi varčevalnimi načrti in visoko likvidnost naloženih sredstev. Nudimo vam strokovno pomoč pri izboru vrste naložbe glede na tveganje in pričakovano donosnost naložbe.

NLB Skladi - Svetovni sklad delnic
NLB Skladi - Sklad slovenskih delnic
NLB Skladi - Kombinirani sklad
NLB Skladi - Sklad obveznic

Najmanjše začetno vplačilo v posamezen vzajemni sklad, v primeru **enkratnega vplačila** znaša 240.000,00 SIT, v primeru **postopnega varčevanja prek varčevalnega načrta** pa znaša začetni polog najmanj vsoto dogovorjenih vplačil v vzajemni sklad v prvem letu varčevanja (možnost najmanjših periodičnih vložkov od 10.000,00 SIT naprej, odvisno od izbrane predvidene periode vplačevanja).

K vzajemnim skladom družbe NLB Skladi lahko pristopite tudi v vseh večjih poslovalnicah Nove Ljubljanske banke d.d., Ljubljana, ki so opredeljene kot vpisna mesta. **Pooblaščenno vpisno mesto je tudi Poslovalnica Lucija, Obala 112, 6320 Portorož (od ponedeljka do petka od 8.30 do 13. ure in od 15.30 do 17. ure).**

Pri Novi Ljubljanski banki vaš denar ne bo počival, medtem ko vi delate.

Opozorilo: Vzajemne sklade NLB Skladi - Svetovni sklad delnic, NLB Skladi - Sklad slovenskih delnic, NLB Skladi - Sklad obveznic in NLB Skladi - Kombinirani sklad upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Podrobnejši podatki in informacije so vsebovani v izvečkih prospekta in prospektnih vzajemnih skladov z vključnimi pravili upravljanja. Pred pristopom k pravilom upravljanja morata družba za upravljanje NLB Skladi ali Nova Ljubljanska banka, ki je pooblaščenka za sprejemanje pristopnih izjav, vlagatelju brezplačno izročiti izveček prospekta. Vlagatelj lahko izveček prospekta brezplačno pridobi na sedežu družbe NLB Skladi in na vseh pooblaščenih vpisnih mestih Nove Ljubljanske banke (seznam vseh pooblaščenih vpisnih mest je razviden iz prospekta vzajemnih skladov) v okviru delovnega časa teh vpisnih mest. Družba NLB Skladi mora vlagatelju na svojem sedežu in na vseh pooblaščenih vpisnih mestih Nove Ljubljanske banke v okviru delovnega časa teh vpisnih mest na zahtevo vlagatelja pred pristopom k pravilom upravljanja vzajemnega sklada brezplačno izročiti prospekt z vključnimi pravili upravljanja, zadnje revidirano letno in polletno poročilo vzajemnega sklada. Na sedežu oziroma poslovnem naslovu družbe za upravljanje NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. na Copovi ulici 3 v Ljubljani so vlagateljem dostopna vsa gradiva vsak delovni dan med 10 in 12 uro. Vzajemni skladi niso bančni produkti in niso vključeni v sistem zajamčenih vlog. Zaradi neugodnih gibanj tečajev vrednostnih papirjev in valut obstaja možnost, da vlagatelj v obdobju varčevanja ne dobi povrnjenih vseh sredstev, ki jih je vložil v investicijske kupone vzajemnega sklada.

www.nlb.si

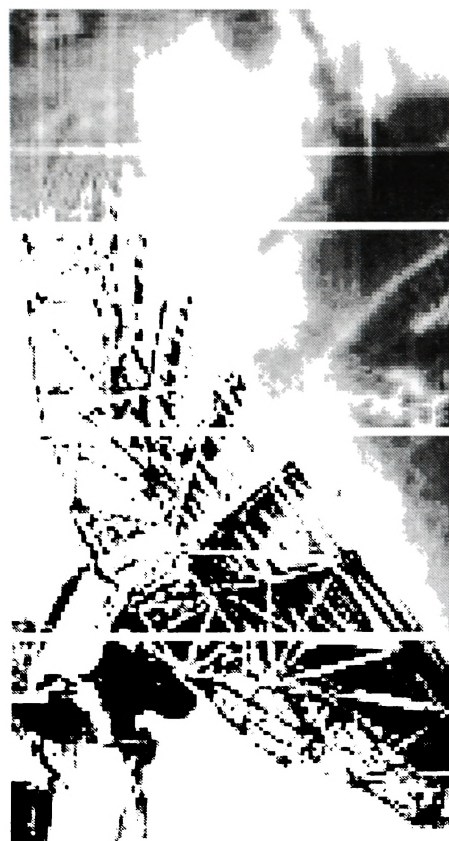

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Zaposlite svoj denar

Hitrost zagotovljena

Kabelski internet

Dobimo se na kablu

priklop
+ modem

=====

1 SIT

Elektronika -KATV
Obala 114, 6320 Portorož
Tel: (05) 6775-231
GSM: 041 664 033
info@elkatv-sp.si
www.elkatv.net

